

7
Główny 021718
43
47

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

JAWNE

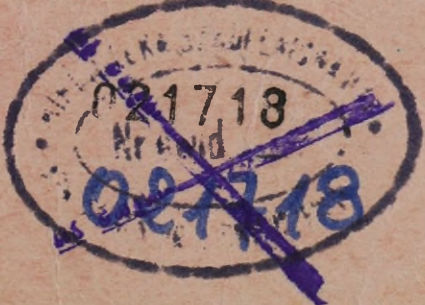

Egz. Nr 1

ppłk dypl. Zdzisław WPZESNIAK

SIŁY I ŚRODKI
OBRONY TERYTORIUM KRAJU

Skrypt

40879

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASB WP
Archiwum Biuletynu Zbiarów Specjalnych
Nr ewid. _____

7

Stonni

02112

~~45~~

2

~~43~~
~~47~~

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

43. 31. 2. 1. 1.

57, 57.60, 58, 58, 42, 42

JAWNE

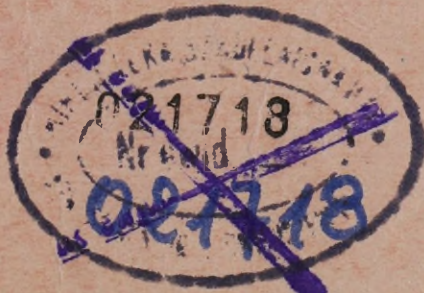
~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~

Egz. Nr 1

ppłk dypl. Zdzisław WRZEŚNIAK

**SIŁY I ŚRODKI
OBRONY TERYTORIUM KRAJU**

Skrypt

40879

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASB WP
Archiwum Biada Zbierów Specjalnych
Nr ewid. _____

SPIS TRESCI

	str.
WSTĘP	3
I. JEDNOSTKI WOJSKOWE OBRONY TERYTORIUM KRAJU I ICH ZADANIA	8
1. Wojska obrony powietrznej kraju	9
2. Wojska obrony wybrzeża	22
3. Wojska obrony wewnętrznej i ochrony pogranicza	24
4. Wojska inżynieryjno-techniczne	29
5. Wojska obrony terytorialnej	31
6. Jednostki szkolne, szoty i uczelnie	36
II. PRZEZNACZENIE, ZASADY DZIAŁANIA I PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE JEDNOSTEK ZMILITARYZOWANYCH PODPORZĄDKO- WANIA FUNKCJONALNEGO I TERYTORIALNEGO	37
1. Ruchome siły zmilitaryzowane	39
a/ Jednostki ratownicze	39
b/ Jednostki odbudowy	46
c/ Jednostki transportowe	56
d/ Jednostki porządkowo-ochronne	57
2. Stacjonarne siły i środki zmilitaryzowane	58
III. FORMACJE SAMOOBRONY	58
IV. WSPÓLDZIAŁANIE SIĘ I ŚRODKÓW OTK Z WOJSKAMI OPERACYJNYMI	62

W S T Ę P.

Współczesne działania wojenne w sposób zasadniczy będą różniły się od wojen dotychczasowych. Zmieniły się bowiem siły i środki za pomocą których może być prowadzona obecna wojna.

W ubiegłych wojnach sprzęt i uzbrojenie wojsk pozwalały oddziaływać tylko na najbliższe otoczenie bezpośredniego rejonu działań wojennych. Od I wojny światowej począwszy walczące strony rozpoczęły oddziaływać na zaplecze nieprzyjaciela za pomocą bojowych środków walki poprzez wprowadzenie do uzbrojenia nowej techniki wojskowej, zdolnej do przenoszenia ładunków na dalsze odległości. Możliwości rażenia zaplecza zależały od zasięgu lotnictwa i dalekonośnej artylerii i sprowadzały się do kilku, dziesięciu kilometrów poza linię frontu.

W II wojnie światowej granice między frontem a zapleczem przesunęły się w głąb zaplecza na skutek rozwoju lotnictwa wojskowego, które zwiększyło zasięg działania i udźwig. Powstały takie raketowe środki rażenia /V-1 i V-2/, które nie odegrały jeszcze dużej roli na skutek ograniczonych możliwości w zakresie zasięgu działania, mocy ładunku wybuchowego i dokładności naprowadzania na cel.

We współczesnej wojnie raketowo-jądrowej zaciera się granica między frontem a zapleczem. Walka zbrojna już od momentu wybuchu wojny przybrać może międzykontynentalny charakter; rola przestrzeni ulegnie zasadniczej zmianie. Fakt istnienia strategicznych środków raketowo-jądrowych zmienił dotychczasowe pojęcia o teatrze działań wojennych. Dotychczas dzielił się on jak gdyby na dwie części: obszar działań sił zbrojnych wykonujących operacyjne i strategiczne zadania w bezpośredniej walce z przeciwnikiem oraz zaplecza, na które przeciwnik miał małe możliwości oddziaływania. Faktycznie o realizacji zasadniczych celów wojny decydowało bezpośrednio starcie zbrojne przeciw-

stawnych stron. Uderzenia kierowane na zaplecze miały natomiast charakter pomocniczy i uzupełniający. Obecnie sytuacja zmieniła się na skutek powstania nowych środków niszczenia, a także możliwości nowych sposobów napaści, rozpoczęcia i prowadzenia działań wojennych. Zmusza to, do odrzucenia tradycyjnego poglądu na podział i funkcje frontu i zaplecza. W warunkach przyszłej wojny teatr działań wojennych obejmie: lądowe, morskie, powietrzne i kosmiczne obszary walczących koalicji. Należy się liczyć z tym, że już od pierwszego momentu wybuchu wojny ukształtują się dwa ośrodki działalności zbrojnej:

1. Zewnętrzny front walki, na którym realizowane będą zadania przez wydzielone siły zbrojne - wojska operacyjne - przeznaczone do rozwinięcia w ramach Sił Zbrojnych Państw Układu Warszawskiego, zewnętrznego frontu obrony i rozbicia przeciwnika, lub opanowania jego terytorium. Siły frontu zewnętrznego muszą być przygotowane stosownie do wymagań wynikających z ich przeznaczenia. Wymagania te najogólniej można scharakteryzować następująco:
 - pełna unifikacja uzbrojenia i wyposażenia;
 - jednolitość struktury organizacyjnej;
 - zdolność do manewru w skali taktycznej i operacyjnej;
 - zdolność do działania w składzie koalicji.
2. Wewnętrzny front walki, w ramach którego wykonywane będą różnorodne zadania poczynwszy od walki zbrojnej z przeciwnikiem, aż do zadań o charakterze gospodarczo-obronnym i polityczno-obronnym. Ten szeroki wachlarz zadań realizowany będzie przez powołane w tym celu różnorodne siły i środki przeznaczone przede wszystkim do zapewnienia przetrwania okresu niszczycielskiej wojny rakietowo-jądrowej, zapewnienie żywotności zaplecza, sprawnego funkcjonowania życia po-

litycznego i administracyjno-gospodarczego państwa, a także zapewnienie warunków dla działania frontowi zewnętrznemu.

System obrony PRL obejmie zarówno siły i środki wojsk operacyjnych wraz z ich działalnością na froncie zewnętrznym, wspólnie z operacyjnymi siłami zbrojnymi innych państw sojuszniczych, jak i cały system obrony terytorium kraju.

Już z chwilą wybuchu wojny terytorium PRL może stanowić przedmiot szczególnego zainteresowania przeciwnika, a przede wszystkim jego operacyjnych i strategicznych środków napadu. Wynika to ze specyficznej pozycji PRL w systemie państw socjalistycznych i położenia geograficznego. Na tej podstawie można przypuszczać, iż przede wszystkim atakowany będzie system komunikacji i łączności, wszystkie ważne obiekty wojskowe i zgrupowania wojsk podchodzące lub czasowo stacjonujące na obszarze naszego kraju, a także przemysł zbrojeniowy lub z nim współpracujący. W ramach tego oddziaływania, z punktu widzenia obrony terytorium kraju można by wyodrębnić:

- działalność zbrojną przeciwnika /uderzenia rakietowe i lotnicze, działanie desantów powietrznych i morskich, sił specjalnych, ewentualnie w określonych warunkach niewielkich grup zbrojnego podziemia itp./;
- bezpośrednie i pośrednie skutki wynikające z działalności zbrojnej dla gospodarki narodowej, administracji, wojsk jak i ludności.

Zakładając takie zagrożenie kraju i wynikające stąd skutki należy sformułować cel obrony terytorium kraju, który może brzmieć następująco: "Celem OTK jest zwalczanie wszelkiej działalności zbrojnej przeciwnika na obszarze kraju oraz utrzymanie ciągłości działania podstawowych dziedzin gospodarki narodowej i administracji państwowej, ochrona ludności, wszelkich dóbr material-

nych i kulturalnych narodu".

Z treści tak sformuowanego celu OTK wynikają trzy podstawowe zadania, których zrealizowanie warunkuje osiągnięcie tego celu:

- a/ Zbrojna walka z przeciwnikiem, działającym na obszarze kraju.
- b/ Utrzymanie sprawności i ciągłości działania najważniejszych dla kraju i sił zbrojnych dziedzin życia gospodarczego, polityczno-administracyjnego i społecznego.
- c/ Zmniejszenie skutków uderzeń nieprzyjaciela na kraj do rozmiarów umożliwiających realizację powyższych zadań, a także w warunkach masowych uderzeń broni masowego rażenia przeciwnika - zachowania biologicznego życia narodu.

Odpowiednio do tych zadań założony został cały system obrony terytorium kraju, w ramach którego można organizacyjnie wyodrębnić trzy piony:

- 1/ Siły zbrojne PRL.
- 2/ Funkcjonalny, obejmujący wszystkie siły i środki będące w dyspozycji centralnych władz administracyjnych i gospodarczych państwa oraz administracyjno-polityczny i gospodarczy aparat szczebla centralnego.
- 3/ Terytorialny, obejmujący wszystkie instytucje, siły i środki na szczeblu województw i niżej.

Taki układ strukturalny nie odbiega w sposób znaczny od pokojowej struktury organizacyjnej państwa, a jednocześnie pozwala na pełne wykorzystanie wszystkich możliwości kraju i społeczeństwa dla celów obronnych.

Siły zbrojne PRL oraz siły i środki pionu funkcjonalnego będą wykonywały zadania najważniejsze z punktu widzenia interesów całego kraju, udzielając pomocy układowi terytorialnemu tylko wówczas, kiedy siły i środki tego układu okażą się niewystar-

czające. Natomiast siły i środki układu terytorialnego, pozostające w dyspozycji władz terenowych, będą wykonywały wszystkie zadania w zakresie obrony własnego obszaru, stosownie do lokalnych potrzeb. Dlatego też muszą one obejmować w swojej skali zarówno siły i środki typu wojskowego, jak i elementy techniczne, medyczne, zaopatrzeniowe itp., jak wreszcie całe obronnie zorganizowane społeczeństwo. W ten sposób układ terytorialny obejmuje siły zbrojne /wojska terytorialne/, elementy układu funkcjonalnego /zmilitaryzowane siły i środki/ jak i formacje samoobrony.

Do wykonania zadań w ramach obrony terytorium kraju powołuje się siły i środki OTK, które najogólniej rzecz biorąc można podzielić na trzy grupy:^{x/}

- siły zbrojne /jednostki wojskowe/ obrony terytorium kraju;
- siły zmilitaryzowane podporządkowania funkcjonalnego i terytorialnego;
- formacje samoobrony.

8-----

x/ Ustawa o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 21 listopada 1967 r.

I. JEDNOSTKI WOJSKOWE OBRONY TERYTORIUM KRAJU I ICH ZADANIA

Jednostki wojskowe obrony terytorium kraju przeznaczone są do wykonania następujących zadań:

- obrony powietrznej kraju;
- obrony przed działaniem desantów powietrznych nieprzyjaciela, sił specjalnych i ewentualnie grup zbrojnego podziemia;
- ochrony i obrony obiektów wojskowych i ważnych z punktu widzenia wojskowego;
- ochrony granicy państwa;
- obrony wybrzeża morskiego, które obejmuje walkę z siłami przeciwnika w strefie przybrzeżnej i na lądzie oraz ochronę granicy morskiej państwa, portów, baz morskich i przybrzeżnej komunikacji;
- obrony przed bronią masowego rażenia w następującym zakresie: ostrzegania i alarmowania o zagrożeniu napadem z powietrza, obserwacji, analizy i powiadamiania o skażeniach, likwidowanie skutków uderzeń jądrowych w jednostkach i obiektach wojskowych a także udzielanie pomocy w tym zakresie siłom i środkom niewojskowym w ramach ogólnego systemu obrony;
- operacyjno-technicznego zabezpieczenia przegrupowania i przemarszu wojsk na obszarze kraju, szczególnie przez większe przeszkody wodne, w punktach przeładunkowych, w czasie przekraczania stref zniszczeń i skażeń itp.;
- materiałowo-technicznego zaopatrywania oraz uzupełniania sił zbrojnych, a także wszystkich sił i środków niewojskowych w zakresie sprzętu, uzbrojenia i wyposażenia wojskowego.

Dla wykonania tych zadań siły zbrojne OTK dysponują różnymi rodzajami wojsk i służb, a mianowicie:

- wojskami obrony powietrznej kraju;
- wojskami obrony wybrzeża;

- wojskami obrony wewnętrznej i ochrony pogranicza;
- wojskami obrony terytorialnej;
- wojskami inżynieryjno-technicznymi i obrony przed środkami masowego rażenia;
- jednostkami szkolnymi i zapasowymi oraz obsługi i zaopatrzenia.

1. Wojska obrony powietrznej kraju.

Wojska OPK są przeznaczone do osłony obszaru kraju, a szczególnie najważniejszych obiektów politycznych, administracyjnych, gospodarczych i wojskowych przed uderzeniami z powietrza przez niszczenie nieprzyjacielskich środków napadu z powietrza, zakłócanie pracy ich pokładowych urządzeń radioelektronicznych, niszczenie desantów powietrznych w czasie przelotu itp.

W szczególnych przypadkach wojska OPK mogą również brać udział w walce z przeciwnikiem lądowym wspierając walkę wojsk lądowych.

Istniejące środki walki z nieprzyjacielem w powietrzu na skutek posiadania specyficznych sobie tylko właściwych braków, mogą jedynie każdy oddzielnie wykonać część zadań powierzonych OPK. Dlatego też wojska OPK posiadają w swoim składzie różne rodzaje wojsk. Jedne z nich biorą bezpośredni udział w niszczeniu nieprzyjaciela w powietrzu, inne wykonują zadania specjalne i pomocnicze.

W skład wojsk OPK wchodzi: przeciwlotnicza artyleria raketowa i lufowa, lotnictwo myśliwskie, wojska radiotechniczne i przeciwdziałania radioelektronicznego.

Przeciwlotnicza artyleria raketowa jest jednym z podstawowych rodzajów wojsk OPK. Przeznaczona jest do osłony przed uderzeniami z powietrza dużych ośrodków i rejonów przemysłowo-ekonomicznych, administracyjno-politycznych, zakładów przemysłowych ważniejszych gałęzi gospodarki państwowej, urządzeń hydrotechnicznych, dużych elektrowni, węzłów kolejowych i mostów, wojennych

baz morskich, składów broni jądrowej, pozycji balistycznych rakiet "ziemia - ziemia", zgrupowań wojsk i obiektów posiadających ważne znaczenie państwowe i wojskowe.

Artyleria raketowa OPK charakteryzuje się dużą skutecznością strzelania, możliwościami niszczenia współczesnych samolotów i samolotów - pocisków, zdolnością niszczenia celów powietrznych, stosujących aktywne i bierne zakłócenia, możliwościami strzelania do celów o małej powierzchni odbicia energii elektromagnetycznej, a przede wszystkim może prowadzić działania bojowe niezależnie od warunków atmosferycznych, pory roku i doby.

Podstawowe zasady bojowego użycia artylerii raketowej OPK polegają na:

- koncentracji jej głównych wysiłków na osłonie ważniejszych obiektów i rejonów z kierunków najbardziej zagrożonych działalnością lotnictwa przeciwnika;
- zgodności postawionego zadania z możliwościami posiadanych sił i środków;
- urzutowanym ugrupowaniu sił i środków oraz zachowaniu ich żywotności;
- zapewnieniu niezawodnego i ścisłego współdziałania pomiędzy różnymi zestawami rakiet, z lotnictwem myśliwskim i innymi środkami OPK;
- zachowaniu wysokiej gotowości bojowej i ciągłym zabezpieczeniu działań bojowych.

Artyleria raketowa OPK, osłaniając obiekty na obszarze kraju stosuje następujące rodzaje ugrupowania: obiektowe, strefowe i strefowo-obiektowe.

Ugrupowanie obiektowe charakteryzuje się rozmieszczeniem oddziałów i związków artylerii raketowej OPK w celu bezpośredniej osłony obiektów, z uwzględnieniem zasady obrony okrężnej, ze szczególnym wzmocnieniem najbardziej zagrożonego

kierunku nalotu lotnictwa przeciwnika.

Strefowe ugrupowanie charakteryzuje się rozmieszczeniem oddziałów i związków artylerii raketowej OPK w określonych rejonach kraju, z uwzględnieniem ciągłych, zamkniętych pasów niszczeń nieprzyjaciela powietrznego wokół dużej ilości obiektów przemysłowych, rozmieszczonych w sposób zwarty lub dużych rejonów przemysłowych na bliskich i bezpośrednich podejściach do nich.

Ugrupowanie strefowo-obiektowe charakteryzuje się tym, że wewnątrz strefy poszczególne obiekty są jeszcze osłaniane przez oddziały /związki/ artylerii raketowej.

Ponadto artyleria raketowa OPK może stosować ugrupowanie rubieżowe, które charakteryzuje się rozmieszczeniem oddziałów i związków artylerii raketowej OPK liniowo na podejściach do ważnych rejonów kraju w celu osłony dużych obszarów z określonych kierunków.

Na możliwości bojowe artylerii raketowej OPK składają się:

- możliwości ogniowe;
- możliwości manewrowe;
- możliwości zabezpieczenia w rakiety.

Możliwości ogniowe artylerii raketowej OPK wyrażają zdolność zwalczania celów powietrznych w określonym czasie uwzględniając przy tym zdolność zwalczania samolotów, samolotów pocisków itp. posiadanymi raketami i aktualną sytuacją powietrzną.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne poszczególnych zestawów raketowych przedstawia poniższa tabela:

Zasadnicze parametry	Zestawy	S75M "Wołchow"	SA75M "Dźwina"	S-125 "Newa"
	1	2	3	4
Max. odl. rażenia przy optymalnej H		43/20 km	35/15 km	26/7 km
Pułap w m	<u>górny</u>	<u>30.000</u>	<u>27.000</u>	<u>18.000</u>
	<u>dolny</u>	300	500	70-100
Vc max. km/godz.		2.200	2.000	2.500
Ilość rakiet na jednej wyrzutni.		1	1	2
Ilość rakiet gotowych jednocześnie do startu.		6	6	8
Typ rakiety.		<u>W-755</u>	<u>W-750W</u>	<u>W-601</u>
		pal. płynne	pal. płynne	pal. stałe
Ilość wyrzutni w zestawie.		6	6	4
Prędkość marszu.		10-25km/godz	10-25km/godz	10-25km/godz.
Stan obsługi bojowej		94	92	47
Czas zajęcia SS		20 min	20 min	20 min

Kryterium określającym możliwości ogniowe jest skuteczność strzelania. Wielkość liczbowa, za pomocą której można bardziej dokładnie ocenić skuteczność strzelania przyjęto nazywać wskaźnikiem skuteczności strzelania. Tym wskaźnikiem jest prawdopodobieństwo rażenia celu w czasie prowadzenia ognia do celu pojedynczego i wartość oczekiwanej liczby różnych celów - przy zwalczaniu

niu celów grupowych.

Prawdopodobieństwo zniszczenia celu przez dywizjon ogniowy zależy od rozrzutu torów lotu i miejsca wybuchu rakiety względem celu, wartościami rażenia ładunku bojowego i wrażliwości celu na rażenie.

Prawdopodobieństwo zatem może być różne. Podczas doświadczalnych strzelań poligonowych stwierdzono, że prawdopodobieństwo rażenia celu powietrznego raketami wynosi: dla jednej rakiety 0,6; dla dwóch rakiet 0,7 /S-75M i SA-75M/, dla S-125 - 0,9; dla trzech rakiet 0,8-0,9. Jednak jak wykazują doświadczenia wojenne w Wietnamie prawdopodobieństwo rażenia celu może być znacznie mniejsze od wyżej podanego, szczególnie przy strzelaniu do celów zakłócających i działających z małych wysokości.

Możliwości manewrowe oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK zależą głównie od możliwości manewrowych dywizjonów /czasu zwijania i rozwijania/, prędkości marszu, możliwości manewrowych sztabu, a w tym głównie stanowiska dowodzenia oddziału /ZT/. Czasy określające możliwości manewrowe, jak w tabeli.

Artyleria raketowa OPK zorganizowana jest w dywizjony, pułki i brygady.

Artyleria lufowa obrony powietrznej kraju przeznaczona jest do obrony małych, pojedynczych obiektów przed uderzeniami lotnictwa nieprzyjaciela, działającego przede wszystkim na małych i średnich wysokościach. Jest ona środkiem bezpośredniej obrony obiektu i niszczy te cele, które przedarły się bezpośrednio do obiektu przez strefę działań lotnictwa myśliwskiego i artylerii raketowej OPK.

Chociaż artyleria lufowa jest sukcesywnie zamieniana na artylerię raketową, to jednak do czasu otrzymania zestawów artylerii raketowej, zdolnych do niszczenia celów powietrznych

na bardzo małych wysokościach, będzie ona stanowić w dalszym ciągu ważny element systemu OPK.

Artyleria lufowa OPK jest zorganizowana w dywizjony i pułki kalibru 57 mm, 85 mm i 100 mm.

Lotnictwo myśliwskie OPK jest podstawowym i najbardziej manewrowym rodzajem wojsk OPK. Jest ono przeznaczone do niszczenia nieprzyjaciela powietrznego na dalekich i bliskich podejściach do osłanianych rejonów i obiektów. Działania bojowe lotnictwo myśliwskie prowadzi zarówno samodzielnie, jak i w ścisłym współdziałaniu z naziemnymi środkami OPK, zwłaszcza z artylerią rakietową.

W zakresie użycia i organizacji działań bojowych lotnictwa myśliwskiego OPK stawiane są następujące wymagania:

- utrzymanie stałej gotowości bojowej;
- koncentracja w krótkim czasie głównego wysiłku lotnictwa myśliwskiego na głównych kierunkach działań nieprzyjaciela powietrznego;
- ciągłość oddziaływania na nieprzyjaciela powietrznego;
- ciągłe i trwałe dowodzenie lotnictwem myśliwskim.

Ugrupowanie IM organizuje się z uwzględnieniem posiadanej sieci lotniskowej, ugrupowania artylerii rakietowej OPK, najbardziej prawdopodobnych kierunków nalotów środków napadu powietrznego nieprzyjaciela i zabezpieczenia wprowadzenia do walki głównych sił IM na dalekich podejściach do bronionych obiektów.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne samolotów myśliwskich OPK przedstawiają się następująco:

Samolot Mig-21pf jest naddźwiękowym samolotem przechwytyjącym wyposażonym w pokładowe stacje radiolokacyjne o zasięgu wykrywania 20 km. Prędkość samolotu na małych wysokościach do 1200km/g.

Na wysokościach powyżej 12000 m samolot osiąga prędkość max. = 2175 km/godz. Taktyczny promień bojowego działania na małych H = 200 km., na dużych H - 400 km. Maksymalny zasięg techniczny = 1800 km. Bojowy pułap samolotu 19 000 m przy czasie jego osiągnięcia 12 min. Uzbrojenie samolotu: 2 rakiety samonaprowadzające się R-3s, 2 rakiety kierowane RS-2us lub 2x16 rakiet niekierowanych S-5m. Potrzebna długość pasa startowego 2300-2500 m.

Samolot Lim-5 jest dodźwiękowym myśliwcem dziennym. Jego prędkość maksymalna = 1120 km/godz. Na małych i średnich wysokościach samolot osiąga prędkość 900-1000 km/godz. Taktyczny promień bojowego działania 250 do 500 km. Pułap samolotu 15.000 m, czas jego osiągnięcia 15-20 min. Uzbrojenie samolotu: 1 działko 37 mm i 40 naboii oraz dwa działka 23 mm po 80 naboii na działko. Razem 200 sztuk naboii, co zezwala na 5-6 sek. ciągłego ognia.

Podstawowym miernikiem możliwości bojowych IM jest oczekiwany rezultat działań bojowych wyrażony ilością zniszczonych celów powietrznych, jak również miejscem i czasem, w granicach których powyższy rezultat jest osiągalny.

Prawdopodobieństwo przechwycenia /zniszczenia/ celu zależy od:

- prawdopodobieństwa naprowadzania /0,8-0,9/;
- prawdopodobieństwa wejścia do ataku /0,9-0,95/;
- prawdopodobieństwa rażenia /0,3-0,96/;
- prawdopodobieństwa pokonania przeciwdziałania npla oraz od niezawodności pracy sprzętu użytego w procesie przechwycania.

Orientacyjne wartości prawdopodobieństwa przechwycenia pojedynczego celu powietrznego wynoszą:

Siły własne Typ celu powietrznego	Samoloty typu Mig-21						Samoloty Lim-5			
	2xR-3s		2xRS-2us		2x16 S-5		para s-tów		klucz	
	poj.	para	poj.	para	poj.	para	1 atak	2 ataki	1 atak	2 ataki
Samoloty myśliwsko-bombowe na małych H.	0,40	0,64	0,28	0,48	0,10	0,19	0,30	-	0,50	-
Samoloty bombowe na średnich H.	0,55	0,80	0,50	0,75	0,25	0,44	0,50	0,75	0,75	0,94
Samoloty transportowe.	-	-	0,30	0,50	0,30	0,50	0,50	0,75	0,75	0,94
migłowce	-	-	-	-	0,20	0,36	0,20	-	0,36	-

Dla zniszczenia pojedynczego celu powietrznego z gwarantowanym prawdopodobieństwem 0,8 potrzeba własnych samolotów:

- samoloty myśliwsko-bombowe - 3 Mig-21 lub 9 Lim-5;
- samoloty bombowe - 2 Mig-21 lub 3-5 Lim-5;
- samoloty transportowe - 4-5 Mig-21 lub 3-5 Lim-5.

Przykładowe czasowe wskaźniki możliwości bojowych IM

a/ Czas wykonania startu samolotów wynosi /w min./:

Czas startu Typ samolotu	Gotowość nr 1			Gotowość nr 2		
	poj.	para	klucz	poj.	para	klucz
Lim-5	2-3	3	4-5	4	5-6	6-8
Mig-21	4	4-5	6-8	8-12	8-12	12-18

b/ Czas odtworzenia gotowości bojowej po wylocie /w min./:

Skład	para	klucz	eskadra
Typ samolotu			
Lim-5	20	30	60
Mig-21	30-40	50-60	90-120

c/ Możliwe natężenie działań - ilość wylotów na pilota:

Okres	Dzień	Doba	Tydzień
Typ samolotu			
Lim-5	3 - 5	3 - 5	15 - 20
Mig-21	3	4 - 5	12 - 15

d/ Czas dyżurowania samolotów w powietrzu:

- na małych wysokościach 20 min.;
- na średnich wysokościach 30 min.;
- na dużych wysokościach 40 min.

c/ Czas wprowadzania się do walki:

- ze strefy dyżurowania w powietrzu 4-6 min.;
- z gotowości bojowej nr 1 10-15 min.;
- z gotowości nr 2 15-25 min.

Wojska radiotechniczne OPK są przeznaczone do prowadzenia rozpoznania radiolokacyjnego nieprzyjaciela powietrznego, powiadamiania o nim wojsk i obiektów oraz radiolokacyjnego zabezpieczenia działań bojowych lotnictwa myśliwskiego, artylerii rakietowej i lufowej OP i jednostek radioelektronicznego przeciwdziałania. Ponadto wojska radiotechniczne mogą brać udział w radio-

lokacyjnej kontroli i zabezpieczeniu lotów własnego lotnictwa, w obserwacji sytuacji naziemnej /morskiej/ i atmosferycznej, a także do określania wybuchów jądrowych i śledzenia ruchu obłoków pyłu promieniotwórczego.

Do głównych zasad organizacji systemu radiolokacyjnego OPK należy zaliczyć:

- utworzenie jednolitego systemu radiolokacyjnego na całym obszarze kraju z uwzględnieniem systemu radiolokacyjnego państw sąsiednich;
- zgodność systemu z ogólnym zamiarem OPK i operacyjnym ugrupowaniem wojsk OP;
- zgodność systemu z operacyjnymi i taktycznymi możliwościami ugrupowania wojsk;
- zapewnienie dużej żywotności całości systemu /odporność na uderzenia jądrowe i zakłócenia radioelektroniczne/;
- ekonomiczne wykorzystanie sił i środków do organizacji systemu;
- zgodność systemu z właściwościami i potrzebami teatru działań wojennych.

Podstawą systemu radiolokacyjnego jest ugrupowanie pododdziałów radiolokacyjnych na obszarze kraju, tworzących ciągłe pole radiolokacyjne. Ugrupowanie wojsk radiotechnicznych powinno zapewnić wykrycie na czas nieprzyjaciela powietrznego, zabezpieczenie naprowadzania samolotów myśliwskich na cele powietrzne oraz wskazywanie celów naziemnych środkom OP, zwłaszcza artylerii raketowej. Przy organizacji ciągłego pola radiolokacyjnego wykrywania i naprowadzania należy zwrócić główną uwagę na małe i stratosferyczne wysokości, które najczęściej będą wykorzystywane przez nieprzyjaciela powietrznego.

Typy stacji radiolokacyjnych i ich podstawowe taktyczno-techniczne możliwości

Lp.	Zakres częstotliwości roboczej	Typ R L S	Zasięg wykrywania w km na wysokościach:							Pułap ciągłego wykrywania	Czas ^{x/} włączenia w min.	Dopuszczalna prędkość jazdy
			100 m	300 m	500 m	1000 m	1200 m	2000 m	2500 m			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	metrowy	P-14	-	60	80	105	330	400	430	34000	3/9	stacjonarna
		P-12	-	35	40	65	180	140	150	16000	5/6	25
		P-10	-	30	30	50	160	190	-	16000	5/7	20-25
2.	decymetrowy	Jawor	-	60	70	100	200	200	-	19000	8/10	25
		P-15	-	60	70	90	-	-	-	6000	3/5	25
		P-15N	55	74	94	115	-	-	-	4000	3/5	25
3.	centymetrowy	P-35	-	56	60	80	295	285	260	25000	6/8	20
		P-30	-	46	60	80	250	250	270	17000	6/8	20
4.		PRW-9	55b	74	94	115	220	270	270	45000	6/8	20
		PRW-10	50	60	80	100	200	200	200	34000	6/8	20
		PRW-11	50	60	80	100	200	200	200	34000	6/8	20
		BOGOTA	50	60	80	100	200	200	200	34000	3/5	25

x/ w liczniku z sieci, a w mianowniku z agregatora.

Ze względu na swoje przeznaczenie stacje radiolokacyjne dzielą się na:

- dalekiego wykrywania /RIS P-14 oraz P-12/;
- wykrywania /RIS P-10/;
- wykrywania i naprowadzania /RIS P-35, P-30, JAWOR/;
- wykrywania obiektów powietrznych na małych wysokościach /RIS P-15, P-15N/;
- pomiaru wysokości /RIS PRW-9, PRW-10, PRW-11/.

Wojska przeciwdziałania radioelektronicznego są przeznaczone do obezwładniania przy pomocy zakłóceń radioelektronicznych środków radiotechnicznych nieprzyjaciela, stosowanych do dowodzenia lotnictwem i kierowania raketami.

Przeciwdziałanie radioelektroniczne w wojskach OPK jest jednym z czynnych przedsięwzięć walki z nieprzyjacielem powietrznym, przeprowadzanym w celu zmniejszenia skuteczności jego działań bojowych.

Właściwości bojowe wojsk przeciwdziałania radioelektronicznego pozwalają:

- zmniejszyć dokładność bombardowania i strzelania kierowanymi raketami "powietrze - ziemia" przy pomocy samolotowych środków radiolokacyjnych;
- zmniejszyć dokładność trafienia rakiet "ziemia - ziemia";
- zmniejszyć dokładność naprowadzania samolotów i kierowanych rakiet /samolotów pocisków/ na obiekty uderzenia przy pomocy systemu radiolokacyjnego;
- udaremnić prowadzenie rozpoznania radiolokacyjnego przez samoloty nieprzyjaciela;
- uniemożliwić nieprzyjacielowi dowodzenie samolotami w powietrzu w czasie nalotów na obiekty kraju;
- utrudnić pracę samolotowych środków zakłóceń radiowych nieprzyjaciela.

Środki przeciwdziałania radioelektronicznego powinny być stosowane w decydujących momentach działań bojowych, kompleksowo, w sposób zmasowany i nieoczekiwane dla nieprzyjaciela, na ważniejszych kierunkach działań jego środków napadu powietrznego. Przy tym powinno się uwzględnić ściśle ich współdziałanie z rozpoznaniem radiowym i środkami radiotechnicznymi własnych wojsk.

Typy urządzeń przeciwdziałania radioelektronicznego
i ich podstawowe dane taktyczno-techniczne.

Typ urządzeń	Zakres częstotliwości roboczej w cm	Zasięg działania w km	Szerokość charakterystyki w płaszczyźnie		U w a g i
			pionowej	poziomej	
2	3	4	5	6	7
POST 2 MK	0,78-12	Dla zakresu 3+12cm - 200 % zasięgu wykrywania RLS 0,78-3cm-130% zasięgu wykrywania.	1° -30°	1°	Zakres prowadzenia rozpoznania w azymucie 360°.
SPB-5	a/Rozp.od 3-3,75 b/Zakłócanie od 3-3,5	a/ Rozpoznanie - 120 b/ Zakłócanie - 75	8°	8-11°	Zakres pracy w azymucie 360°
SPB-7	a/Rozp.od 3-3,75 b/Zakłócanie od 3-3,5	a/ Rozpoznanie - 200 b/ Zakłócanie - 120	8°	8-11°	Zakres pracy w azymucie 360°
SPO-8	3	Zakłócanie 300 przy H=10000 m.	0+40°	-	Zakres pracy w azymucie 360°
R-325	200-12m 1,5+25M/c	200	-	-	Zakres pracy w azymucie 360°

Normy sił i środków przeciwdziałania radioelektronicznego dla osłony obiektów są następujące:
- punktowych - jakomosty itp. - jeden pluton zakłóceń radiolokacyjnych celowników bombowych /rcb/;

- powierzchniowych - jedna kompania zakłóceń w sektorze.

Namierzanie radiowe wykonuje się:

- w zakresie UKF około 1,5 minuty;
- w zakresie KF około 2-3 minut.

2. Wojska obrony wybrzeża.

Wojska obrony wybrzeża nie stanowią oddzielnego rodzaju wojsk będącego w dyspozycji jednego dowództwa.

Zadania związane z obroną wybrzeża morskiego mogą być powierzone: flotyllom obrony wybrzeża, wojskom OTK będących przede wszystkim w podporządkowaniu okręgu wojskowego, siłom układu terytorialnego nadmorskich województw i powiatów oraz lotnictwu myśliwskiemu OPK.

Flotylle obrony wybrzeża są podporządkowane dowództwu marynarki wojennej i nie wchodzi w skład zjednoczonych sił zbrojnych państw Układu Warszawskiego. Flotylle obrony wybrzeża mogą wykonywać następujące zadania: obrona wybrzeża przed działalnością zbrojną przeciwnika, utrzymanie komunikacji przybrzeżnej, ochrona konwojów, ochrona łowisk i połowów, utrzymanie baz i zapewnienie warunków bazowania. W skład flotylli zazwyczaj wchodzi: dywizjony trałowców bazowych, kutrów torpedowych, dozorców, okrętów desantowych itp. Ponadto w skład flotylli wchodzi komendy portów wojennych z szeregiem jednostek pomocniczych jak: rejony łączności i obserwacji, rejony hydrograficzne, dywizjony artylerii przeciwlotniczej, stałej i raketowej, eskadry lotnictwa ratowniczego i zwalczania okrętów podwodnych, zmilitaryzowane dywizjony obrony przeciwminowej /formowane z kutrów rybackich/, pododdziały do stawiania zapór na plaży i brzegu itp..

Wojska OTK podporządkowania okręgowego przede wszystkim w postaci brygad manewrowych wojsk obrony wewnętrznej i brygad

WOP będą wykonywały zadania związane z bezpośrednią obroną wybrzeża.

Siły przewidziane do obrony przeciwdesantowej na lądzie dzieli się na rzut taktyczny i rzut operacyjny. Rzut taktyczny mogą stanowić nadmorskie brygady WOP wraz z podporządkowanymi im siłami i środkami lądowymi na głębokość pasa granicznego /z wyłączeniem baz morskich/. Zadaniem rzutu taktycznego będzie bezpośrednia osłona wybrzeża morskiego, samodzielne zwalczanie desantów o charakterze taktycznym oraz wiązanie walką pierwszorzutowych sił desantu operacyjnego /taktyczno-operacyjnego/ i stworzenie odpowiednich warunków do przeciwdziałania z głębi lądu.

Ze względu na charakter wybrzeża, a szczególnie linii brzegowej, większość sił i środków rzutu taktycznego powinna być zgrupowana na odcinkach najbardziej zagrożonych. Część sił należy przeznaczyć do dozoru odcinków trudnodostępnych. Rzut operacyjny /brygady manewrowe wojsk obrony wewnętrznej, jednostki szkolne, zapasowe, rezerwowe, jednostki wojsk operacyjnych/ rozmieszczony w głębi lądu powinien być przede wszystkim wykorzystany do wykonania zdecydowanych przeciwuderzeń na desant morski i walki z desantami powietrznymi, które wylądowały w głębi lądu.

Wskazane jest aby odwody wszystkich szczebli były w maksymalnym stopniu manewrowe, co pozwoli szybko przerzucić je w toku walki do rejonów najbardziej zagrożonych i wykonywania zwrotów zaczepnych. Dotyczy to również odwodów specjalnych, zwłaszcza biorących udział w obronie przeciwkutowej na linii brzegowej.

Siły układu terytorialnego województw i powiatów nadmorskich będą wykonywały zadania pomocnicze za pomocą: pułków lub brygad obrony terytorialnej, milicji obywatelskiej, uzbrojonych sił jednostek samoobrony i zmilitaryzowanych. Układ terytorialny

może także wydzielić siły do prac związanych z umocnieniem wybrzeża /budowa zapór, ukryć, stanowisk ogniowych itp/, utrzymaniem komunikacji, łączności itp.

Lotnictwo myśliwskie OPK zapewnia osłonę okrętom na morzu /w pobliżu brzegów/ oraz osłonę wojsk na wybrzeżu przed lotnictwem przeciwnika.

3. Wojska obrony wewnętrznej i ochrony pogranicza.

Wojska obrony wewnętrznej tworzą podstawowy trzon wojsk OTK i przeznaczone są do wykonania następujących zadań: prowadzenia bojowych działań przeciwko desantom powietrznym i morskim przeciwnika, a także w koniecznych sytuacjach wzięcie udziału w operacji przeciwdywersyjnej, ochrona szczególnie ważnych obiektów dla państwa, zabezpieczenie i obsługa stanowisk kierowania KOK, udział w akcji ratowniczej po wykonaniu uderzeń jądrowych przeciwnika na obszar kraju.

Wojska obrony wewnętrznej zorganizowane są w:

- a/ brygady manewrowe, rozwijane na bazie pułków istniejących w czasie pokoju;
- b/ jednostki zabezpieczenia i obsługi stanowisk kierowania KOK, których zadaniem jest ochrona i obrona SK, zabezpieczenie pod względem łączności, transportu, wyżywienia, zakwaterowania itp.;
- c/ jednostki obrony przed bronią masowego rażenia, które prowadzą akcje ratownicze za pomocą pododdziałów ratownictwa medycznego, technicznego, zabiegów specjalnych itp.

Struktura organizacyjna BMWOW przedstawia się następująco:

- dowództwo brygady i sztab;
- trzy pułki piechoty zmotoryzowanej;
- batalion czołgów T-34 w składzie trzech kompanii /42 czołgi/;
- dywizjon armat 76 mm w składzie trzech baterii /18 dział/;

- dywizjon moździerzy 120 mm w składzie trzech baterii /18 moździerzy/;
- dywizjon armat plot 37 mm /18 dział/;
- kompania rozpoznania;
- kompania saperów;
- kompania zabiegów specjalnych w składzie: plutonu rozpoznania skażeń i plutonu zabiegów specjalnych;
- kompania regulacji ruchu;
- kompania łączności w składzie: pluton radiowy, pluton radiotelefoniczny i warsztat naprawy sprzętu łączności;
- kompania medyczna;
- wydział techniczny, któremu podlega kompania remontowa;
- kwatermistrzostwo, któremu podlega kompania gospodarcza.

Ogólny stan osobowy brygady manewrowej wojsk obrony wewnętrznej wynosi 6392 ludzi.

Organizacja pułku manewrowego BMWOW przedstawia się następująco:

- dowództwo pułku;
- trzy bataliony piechoty zmotoryzowanej w składzie: trzech kompanii piechoty zmotoryzowanej, kompanii wsparcia, która posiada pluton moździerzy 82 mm i pluton dział bezodrzutowych 82 mm, plutonu łączności, plutonu medyczno-sanitarnego i drużyny gospodarczej;
- kompania łączności w składzie: jeden pluton radiowy i jeden pluton radiotelefoniczny;
- bateria moździerzy 120 mm;
- bateria dział bezodrzutowych 82 mm;
- pluton rozpoznawczy;
- pluton saperów;
- pluton rozpoznania skażeń;

- pluton medyczny;
- sekcje techniczną;
- kwatermistrzostwo.

Ogólny stan osobowy pułku manewrowego BMWOW wynosi 1449 ludzi.

Wojska ochrony pogranicza przeznaczone są do zapewnienia nienaruszalności i bezpieczeństwa granic państwa. Główne zadania tych wojsk mogą być następujące: zapobieganie i zwalczanie przestępczości granicznej, udział w organizacji i prowadzeniu działań przeciwdywersyjnych i przeciwdesantowych oraz ochrona obiektów w pasie granicznym, zapewnienie porządku i bezpieczeństwa na głębokość pasa granicznego, pomoc przygranicznym ^{powiatom} ~~pa-~~ ~~ństwom~~ w prowadzeniu akcji ratowniczych itp.

Związki taktyczne i oddziały WOP w czasie pokoju podlegają Ministerstwu Spraw Wewnętrznych przez szefostwo WOP, natomiast w czasie wojny szczególnie nadmorskie brygady WOP mogą podlegać dowódcy Pomorskiego Okręgu Wojskowego.

Organizatorem ochrony granic PRL jest Szefostwo Wojsk Ochrony Pogranicza, któremu podlegają bezpośrednio brygady i oddziały WOP oraz Brygada Okrętów Pogranicza. W skład brygad WOP wchodzi: bataliony, strażnice i placówki. Strażnice podlegają sztabom batalionów lub bezpośrednio sztabom brygad. Brygadam nadmorskim podporządkowane są operacyjnie dywizjony okrętów pogranicza. Oddziałom WOP podlegają bezpośrednio placówki. Brygadzie Okrętów Pogranicza podlegają dywizjony okrętów pogranicza oraz Samodzielna Eskadra Lotnictwa Rozpoznawczego WOP. Sztaby brygad i oddziałów posiadają odwody w sile do batalionu dla wzmocnienia zagrożonych kierunków.

Strażnica /placówka/ jest podstawowym pododdziałem Wojsk Ochrony Pogranicza, która bezpośrednio organizuje ochronę odcinka granicy państwowej. W zależności od zastosowanych na granicy urządzeń technicznych oraz przyjętego systemu ochrony strażnice

dzielią się na: nadmorskie, techniczne, rzeczne i patrolowe. Natomiast w zależności od długości odcinka granicy i stopnia jego zagrożenia strażnice /placówki/ dzielią się na kategorie, różniące się między sobą liczebnością stanów osobowych.

Odcinki ochrony brygad i oddziałów odpowiadają głębokości pasa granicznego, a odcinki batalionów i strażnic /placówek/ - strefy nadgranicznej.

Granica morska ochraniana jest z lądu przez strażnice nadmorskie, z morza przez jednostki pływające Brygady Okrętów Pogranicza oraz samoloty i śmigłowce eskadry WOP.

Strażnice nadmorskie prowadzą obserwację brzegu morskiego i wód przybrzeżnych za pomocą optycznych i radiolokacyjnych środków dozoru, zainstalowanych na wieżach obserwacyjnych na wybrzeżu. Służbę na lądzie uzupełniają okręty pogranicza przez patrolowanie i dozоровanie określonych odcinków wód. Ponadto okręty wykorzystywane są do pościgu na morzu.

Samoloty i śmigłowce wykorzystuje się do prowadzenia rozpoznania określonych akwenów morza, wykrywania celów i naprowadzania na nie okrętów.

Porty handlowe ochraniane są przez wyspecjalizowane bataliony portowe.

Granicę lądową ochraniają strażnice: techniczne, rzeczne i patrolowe. Strażnice techniczne ochraniają najbardziej zagrożone odcinki granicy lądowej. Ochronę granicy realizują: w dzień - przez sprawdzanie pasa kontrolnego i obserwacje, w nocy - przez dozоровanie urządzeń sygnalizacyjnych podczerwieni.

Strażnice rzeczne ochraniają granicę na odcinkach rzek granicznych. Służbę pełni się na lekkich motorowych łodziach patrolowych na rzece, a w czasie niesprzyjających warunków nawigacyjnych - na lądzie - według zasad strażnic patrolowych.

Strażnice patrolowe ochraniają granicę w dzień przez patrolowanie

i obserwację, w nocy - przez stosowanie podsłuchów i zasadzek na dogodnych podejściach do granicy oraz patrolowanie.

Ochrona granicy państwowej obejmuje głębokość całego pogranicza, które w naszym kraju dzieli się na:

- pas drogi granicznej, o szerokości 15 m od linii granicy w głąb kraju. W przypadku gdy wymagają tego właściwości terenu PWRN, na wniosek organów WOP może rozszerzyć pas drogi granicznej do 100 m. W pasie drogi granicznej instaluje się urządzenia pogranicza;
- strefę nadgraniczną, o szerokości 2-6 km w głąb kraju, licząc od linii granicznej, może być ona zwięźona poniżej 2 km decyzją Rady Ministrów lub poszerzona do 10 km decyzją Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;
- pas graniczny obejmujący obszar powiatów przyległych do granicy. Jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa i ochrony granic, Rada Ministrów może na podstawie rozporządzenia rozszerzyć obszar pasa granicznego do 30 km na wszystkie lub niektóre powiaty lub miejscowości przyległe do powiatów pasa granicznego. Rada Ministrów może ponadto rozciągnąć na obszar pasa granicznego albo niektóre jego części wszystkie lub niektóre przepisy obowiązujące w zakresie ochrony granic w strefie nadgranicznej.

Na granicy morskiej wyodrębnia się ponadto:

- morskie wody wewnętrzne /zalewy i zatoki/;
- morze terytorialne, obejmujące pas wód szerokości 3 Mm, licząc od brzegu i granicy wód wewnętrznych;
- pas wód przyległych o szerokości 6 Mm.

Podział wód i pogranicza jest uzasadniony potrzebami prawnymi /odpowiednio zróżnicowane uprawnienia organów WOP, władz porządkowych i administracyjnych/ oraz wynikającymi stąd zróżnicowanymi sposobami i rodzajami działań ochronnych WOP.

4. Wojska inżynieryjno-techniczne.

W systemie obrony terytorium kraju istnieje potrzeba wykonania zadań typu technicznego. Zadania te wykonywane są między innymi przez jednostki wojskowe o profilu technicznym, jak: brygady i pułki pontonowe, pułki wojsk kolejowych, pułki mostowe wojsk kolejowych, pułki OPBMAR, bataliony drogowo-eksploatacyjne, wojska łączności, radiotechniczne, transportowe, pułki i bataliony inżynieryjno-budowlane, bataliony saperskie budowy SD, warsztaty, składy wojskowe, szpitale itp.

Brygady i pułki pontonowe przeznaczone są do budowy i utrzymania na obszarze kraju mostów pontonowych i prowizorycznych, stałych /podwodnych, nisko lub wysokowodnych/, drewnianych lub składanych o konstrukcji stalowej/ na większych przeszkodach wodnych dla przegrupowania wojsk własnych i sojusznicznych oraz dla celów ogólnokrajowych. Jednostki te posiadają sprzęt raczej przestarzały, ale mogący doskonale zdać egzamin w warunkach zaplecza. Swe zadania realizują przy ścisłej współpracy z jednostkami zmilitaryzowanymi podległymi Ministerstwu Komunikacji oraz z siłami układu terytorialnego. Organizacja i wyposażenie brygad i pułków pontonowych dostosowana jest do konkretnych warunków i potrzeb. Orientacyjny, średni czas budowy mostu pontonowego przez szeroką przeszkodę wodną wynosi do 4 godzin, mostu składanego do doby, a mostu drewnianego do dwóch dni.

Bataliony drogowo-eksploatacyjne, pułki wojsk kolejowych, pułki mostowe wojsk kolejowych, pułki mostów składanych przeznaczone są do wykorzystania na szlakach komunikacyjnych wydzielonych przede wszystkim dla sił zbrojnych.

Bataliony drogowo-eksploatacyjne oraz pułki wojsk kolejowych przeznaczone są do obsługi, utrzymania w stanie eksploatacyjnym oraz odbudowy zniszczonych odcinków dróg i linii kolejowych wraz z wszystkimi urządzeniami. Batalion drogowo-eksploatacyjny

zabezpiecza ruch wojsk i kolumn zaopatrzenia w Tymczasowym Rejonie Przeładunkowym. Batalion składa się z 2-3 kompanii drogowo-eksploatacyjnych. Jedna kompania może wystawić 18 posterunków regulacji ruchu.

Pułk mostowy wojsk kolejowych może odbudować jeden duży most kolejowy z przyległymi odcinkami linii kolejowych lub zapewnić osłonę techniczną 2-4 małych mostów kolejowych, wybudować 30 mb mostu kolejowego w ciągu doby wraz z podporami przy użyciu nowych konstrukcji.

Pułk mostów składanych jest w stanie w ciągu 1-2 dni zbudować na szerokiej przeszkodzie wodnej most z elementów typu Ms54 i Ms2280 lub most drewniany niskowodny.

Pułk wojsk kolejowych może zapewnić osłonę techniczną 250-300 km linii kolejowej wraz z dwoma - trzema małymi mostami i trzema dużymi węzłami kolejowymi lub odbudować linię kolejową w ciągu doby na odcinku 2,5-10 km w zależności od rodzaju zniszczeń.

Organizacja brygady i pułków - batalionowa.

Pułki obrony przed bronią masowego rażenia o organizacji batalionowej różnych specjalności, jak: ratownictwem medycznym i technicznym, zwalczania pożarów i prowadzenia zabiegów specjalnych. Pułki OPBMAR podporządkowane są w zasadzie szczeblowi centralnemu.

Wojska łączności mają zadanie zapewnić łączność dowodzenia, współdziałania, powiadamiania i alarmowania wszystkim wojskom, a we współdziałaniu z siłami i środkami podległymi Ministerstwu Łączności i innych resortów - łączność dla KOK, a także terenowych komitetów obrony. Wojska łączności zorganizowane są w pułki, bataliony i kompanie. Organizacja tych oddziałów i pododdziałów dostosowana jest do potrzeb i możliwości, a także specyficznych wymagań poszczególnych szczebli dowodzenia.

Wojska łączności OTK można podzielić na:

- jednostki przeznaczone do rozwinięcia i obsługi węzłów łączności na stanowiskach kierowania KOK;
- jednostki przeznaczone do rozwinięcia łączności w ogniwach dowodzenia KOK - WKO, dowództwa OW i rodzajów wojsk;
- jednostki obsługi węzłów łączności rodzajów sił zbrojnych i wojsk okręgów wojskowych i WKO;
- jednostki organiczne związków taktycznych i oddziałów wojsk OTK.

Wojska radiotechniczne wykonują zadania związane z rozpoznaniem radiolokacyjnym, kierowania ogniem rakiet i artylerii, naprowadzaniem samolotów i rakiet na cel itp., przede wszystkim na rzecz wojsk OPK i obrony wybrzeża. Dokonują poza tym rozpoznanie i kontrolę promieniowania radioelektronicznego i substancjami promieniotwórczymi.

Jednostki transportowe są formowane na bazie przedsiębiorstw transportowych. Zorganizowane są w jednostki typu brygadowego, batalionowego i kompanijnego. Brygada dokonuje w zasadzie przewozów wojskowych w relacji kraj - front zewnętrzny. Batalion transportowy przeznaczony jest do przewozów na szczeblu okręgu wojskowego lub marynarki wojennej. Samodzielne kompanie transportowe wykonują przewozy w zasadzie na rzecz korpusów OPK.

Pułki i bataliony inżynieryjno-budowlane, bataliony budowy SD jak sama nazwa wskazuje przeznaczone są do prowadzenia prac budowlanych szczególnie związanych z budowlami ochronnymi, a także udzielania pomocy w prowadzeniu akcji ratownictwa technicznego w rejonie uderzeń jądrowych przeciwnika.

5. Wojska obrony terytorialnej.

Wojska obrony terytorialnej podporządkowane są układowi terytorialnemu. Najniższym szczeblem organizacyjnym na jakim występują jest Wojewódzki Komitet Obrony i są bezpośrednio podporządkowane wojewódzkim sztabom wojskowym /WSZW/.

W zakresie spraw organizacyjno-mobilizacyjnych, zaopatrzenia i szkolenia podlegają dowódcom OW. Wojska te przeznaczone są przede wszystkim do: prowadzenia akcji ratowniczej, ochrony ważnych obiektów i rejonów /do czasu osiągnięcia gotowości bojowej przez pododdziały ochrony/, prowadzenia operacji przeciwdywersyjnych w wypadkach dużego zagrożenia, udziałów w realizacji zadań mających na celu utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na obszarze województwa, udział w odbudowie ważnych obiektów wojskowych, gospodarczych, komunikacyjnych itp..

Na szczeblu województwa występuje brygada lub pułk obrony terytorialnej. Na okres wojny niektóre pułki obrony terytorialnej zostaną przeformowane na brygady w województwach najbardziej rozwiniętych gospodarczo. Również istniejące pułki i brygady zostaną uzupełnione do etatów czasu wojennego.

W skład brygady obrony terytorialnej /BOT/ w okresie wojny wchodzi:

- dowództwo brygady;
 - cztery bataliony inżynieryjno-techniczne, każdy w składzie: trzech kompanii inżynieryjno-technicznych, kompanii obrony przeciwchemicznej, kompanii sanitarno-ewakuacyjnej, plutonu dowodzenia, plutonu WKM, plutonu napraw i plutonu gospodarczego;
 - dwa bataliony piechoty, każdy w składzie: trzech kompanii piechoty, kompanii moździerzy 120 mm, baterii artylerii ppanc 57 mm, kompanii regulacji ruchu, kompanii specjalnej, plutonu WKM, plutonu napraw i kwatermistrzostwa;
 - dywizjon armat plot 37 mm w składzie trzech baterii ogniowych;
 - kompania łączności w składzie: pluton radiowy, pluton radiotelefoniczny i warsztat naprawy sprzętu łączności;
 - wydział techniczny, któremu podlega kompania remontowa;
 - kwatermistrzostwo, któremu podlega batalion transportowy i BPŻ.
- Ogólny stan osobowy /BOT/ wynosi około 4800 ludzi.

Pułki obrony terytorialnej na okres wojny posiadają organizację według typów "A", "B" i "C".

Pułki obrony terytorialnej typu "A" występuje w województwach dobrze rozwiniętych pod względem gospodarczym i najbardziej zagrożonych użyciem broni masowego rażenia przeciwnika.

W skład pułku obrony terytorialnej typu "A" wchodzi:

- dowództwo pułku;
- dwa bataliony inżynieryjno-techniczne, każdy w składzie czterech kompanii;
- batalion OPChem w składzie: kompanii rozpoznania skażeń, kompanii zabiegów specjalnych, plutonu łączności i plutonu gospodarczego;
- batalion piechoty w składzie: trzech kompanii piechoty, kompanii regulacji ruchu, baterii artylerii ppanc, baterii moździerzy 82 mm i kompanii specjalnej;
- batalion sanitarno-ewakuacyjny w składzie: kompanii sanitarno-ewakuacyjnej, plutonu CHiR, plutonu łączności, plutonu pierwszej pomocy medycznej, plutonu gospodarczego i warsztatu naprawczego;
- bateria przeciwlotnicza 37 mm;
- kompania łączności;
- sekcja techniczna, której podlega warsztat naprawczy;
- kwatermistrzostwo, któremu podlega: kompania transportowa, pluton gospodarczy i składy pułkowe.

Ogólny stan osobowy pułku obrony terytorialnej typu "A" wynosi około 2650 ludzi.

Pułk obrony terytorialnej typu "B" występuje w województwach średnio rozwiniętych gospodarczo.

W skład pułku obrony terytorialnej typu "B" wchodzi:

- dowództwo pułku;
- dwa bataliony piechoty, każdy w składzie: trzech kompanii piechoty, baterii artylerii ppanc 57 mm, baterii moździerzy 82 mm, kompanii specjalnej, plutonu WKM i plutonu gospodarczego;
- batalion inżynieryjno-techniczny w składzie: pięciu kompanii inżynieryjno-technicznych, plutonu dowodzenia, plutonu WKM i plutonu gospodarczego;

- batalion OPChem w takim składzie, jak w pułku typu "A";
- kompania łączności;
- kompania regulacji ruchu;
- bateria artylerii plot 37 mm;
- bateria moździerzy 120 mm;
- kompania ewakuacyjno-awaryjna;
- sekcja techniczna, której podlega warsztat naprawczy;
- kwatermistrzostwo, któremu podlega: kompania transportowa, pluton gospodarczy i składy pułkowe.

Ogólny stan osobowy pułku obrony terytorialnej typu "B" wynosi około 2550 ludzi.

Pułk obrony terytorialnej typu "C" występuje w województwach słabo rozwiniętych pod względem gospodarczym, w którym istnieje przewaga zadań przeciwdywersyjnych. W skład pułku obrony terytorialnej typu "C" wchodzi:

- dowództwo pułku;
- trzy bataliony piechoty, każdy w składzie: trzech kompanii piechoty, kompanii specjalnej, baterii artylerii ppanc 57 mm, baterii moździerzy 82 mm, plutonu WKM i drużyny gospodarczej;
- kompania łączności;
- kompania rozpoznawcza;
- kompania regulacji ruchu;
- kompania inżynieryjno-techniczna;
- kompania obrony przeciwchemicznej;
- bateria artylerii plot 37 mm;
- bateria moździerzy 120 mm;
- kompania sanitarno-ewakuacyjna;
- sekcja techniczna, której podlega warsztat naprawczy;
- kwatermistrzostwo, któremu podlega: kompania transportowa, pluton gospodarczy i składy pułkowe.

Ogólny stan osobowy pułku obrony terytorialnej typu "C" wynosi około 2000 ludzi.

Przedstawiona organizacja jednostek wojskowych obrony terytorialnej przystosowana jest do zadań, jakie te jednostki będą wykonywać w czasie wojny. Organizacja pokojowa tych jednostek dostosowana jest do potrzeb procesu szkolenia, a przede wszystkim do wykonywania prac na rzecz gospodarki narodowej. Mobilizacyjne przekształcenie pułków obrony terytorialnej w jednostki typu inżynieryjno-technicznego, wyposażone w liczny i skomplikowany sprzęt będzie trudne, jeżeli nie poprzedzą go zawczasu odpowiednie przedsięwzięcia organizacyjne i szkoleniowe.

W układzie terytorialnym przewiduje się organizację /w niektórych województwach już są zorganizowane/ pododdziałów łączności dla zapewnienia rozwinięcia i obsługi węzła łączności na dotychczasowych, a szczególnie na zapasowych stanowiskach kierowania WKO i PKO. Do obsługi węzła łączności na szczeblu WKO powołuje się kompanię łączności, a dla PKO - pluton.

Lotnictwo dla potrzeb obrony terytorium kraju może być formowane w razie konieczności na bazie wojskowych jednostek szkolno-bojowych, jednostek lotnictwa WOP i MSW, a także organizacji cywilnych, jak: Aeroklub PRL, LOT oraz Lotnicze Zespoły Sanitarne i Usług Gospodarczych. Pod względem organizacyjnym przewiduje się, że lotnictwo tego typu występować będzie od województwa wzwyż i tak:

- każde województwo dysponować będzie eskadrą rozpoznawczo-łącznikową w składzie: dwa klucze rozpoznawczo-łącznikowe, jeden - rozpoznania skażeń i jeden - ewakuacji sanitarnej;
- w każdym okręgu wojskowym może być eskadra rozpoznawczo-łącznikowa /dwa klucze rozpoznawczo-łącznikowe, jeden - rozpoznania foto, jeden rozpoznania skażeń/, eskadra transportowa i szturmowa;
- na szczeblu centralnym wszystkie rodzaje lotnictwa co pozwoli na szybkie rozpoznanie zgodnie z zaistniałą sytuacją na obszarze kraju.

Przed lotnictwem OTK wojsk lądowych stawia się następujące zadania:

- rozpoznanie /dozorowanie wydzielonego obszaru, rozpoznanie przed walką i w czasie jej trwania, rozpoznanie przeszkód, zniszczeń, skażeń, ruchu ludności i tranzytu wojsk, kontrola maskowania/;
- wsparcie ogniowe /niszczenie punktów dowodzenia, środków ogniowych, łączności i transportu/;
- inne zadania jak: transport, łączność, ewakuacja, powietrzne stanowiska dowodzenia.

6. Jednostki szkolne, szkoły i uczelnie /akademie, szkoły oficerskie i podoficerskie różnych rodzajów wojsk, pułki i bataliony szkolne formowane w razie mobilizacji/ mogą wykonywać różnorodne zadania bojowe lub być wykorzystane do prowadzenia akcji ratowniczych. Wszystkie te jednostki są w dyspozycji Ministra Obrony Narodowej, ale w sensie wykorzystania operacyjnego i zaopatrzenia w większości podlegają dowódcom okręgów wojskowych.

Ponadto w skład wojsk OTK wchodzi różnorodne jednostki i instytucje specjalistyczne, jak: centralne, okręgowe i garnizonowe jednostki WSW, ochronno-porządkowe i wartownicze, centralne, okręgowe i garnizonowe składy i magazyny, wojskowe zakłady zbrojeniowe i naprawcze różnego podporządkowania, centralne, okręgowe i garnizonowe szpitale, jednostki regulacji ruchu, wojskowe instytuty naukowo-badawcze, poligony itp. Wszystkie te jednostki i instytucje w razie potrzeby mogą być wykorzystane do wykonania zadań w systemie obrony terytorium kraju.

II. PRZEZNACZENIE, ZASADY DZIAŁANIA I PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE JEDNOSTEK ZMILITARYZOWANYCH PODPORZĄDKOWANIA FUNKCJONALNEGO I TERYTORIALNEGO

W systemie obrony terytorium kraju obok jednostek wojskowych istnieje potrzeba posiadania szeregu sił i środków cywilnych do wykonania różnorodnych zadań związanych z funkcjonowaniem państwa w czasie wojny. Niektóre siły i środki cywilne na podstawie Uchwały Komitetu Obrony Kraju nr 02/70 z dnia 24 marca 1970 r. podlegają militaryzacji. Jednocześnie uchwała ta określa podstawowe zasady organizacji jednostek zmilitaryzowanych, ich formowania, wyposażenia, zaopatrzenia, szkolenia, podległości i kompetencji. W ten sposób na wypadek wojny tworzy się wielką armię przeznaczoną do wykonania zadań związanych z ratowaniem ludzi, dóbr materialnych i kulturalnych narodu, odbudową obiektów i urzędzeń, zabezpieczeniem komunikacji, łączności itp.

Ogólnie rzecz biorąc siły zmilitaryzowane można podzielić następująco:

1/ siły ruchome, które składać się mogą z:

- jednostek ratowniczych /przeciwpożarowych, oddziałów pierwszej pomocy medycznej, odkażania i dezaktywacji, ratownictwa technicznego/;
- jednostek odbudowy: komunikacji, łączności, obiektów przemysłowych i gospodarczych;
- jednostek transportowych /samodzielne kolumny transportowe na szczeblu województwa i powiatu/;
- jednostek porządkowo-ochronnych;

2/ siły stacjonarne w skład których mogą wchodzić:

- jednostki eksploatacyjne /dróg publicznych, kolei państwowych, żeglugi, łączności, obsługi zakładów, magazynów, baz itp./;
- jednostki różnych służb, jak: medyczno-sanitarnych, odkażania i dezaktywacji, apteki społeczne, punkty zabiegowe itp.

- stałe kąpieliska odkażające: odzież i transportu, szpitale i przychodnie lekarskie, stacje krwiodawstwa, apteki itp.

W tym układzie zachodzi konieczność dalszego podziału sił stacjonarnych i ruchomych według specjalności, na przykład: jednostek odbudowy na - jednostki odbudowy lub budowy komunikacji /dróg, linii kolejowych, mostów, portów, lotnisk itp./; łączności, obiektów przemysłowych różnych typów i rodzajów itd.

Biorąc za kryterium podziału system kierowania, można także mówić o siłach zmilitaryzowanych poszczególnych resortów i centralnych zarządów /zjednoczeń/, tj. o siłach podporządkowania funkcjonalnego oraz o siłach terytorialnych /wojewódzkich i powiatowych/.

Organizacja jednostek zmilitaryzowanych musi ponadto uwzględniać strukturę organizacyjną, liczebność i wyposażenie przedsiębiorstw macierzystych /instytucji/, stanowiących organizacyjno-mobilizacyjną bazę formowania, a w odniesieniu do jednostek ruchomych także ich usamodzielnienie dla pracy w warunkach polowych.

Ważną sprawą, mającą istotny wpływ na strukturę organizacyjną jednostek ruchomych jest to, że muszą one być zdolne do wykonania zadań samodzielnych, jak i do działania w mieszanych zgrupowaniach np. ratowniczych.

Siły zmilitaryzowane, ze względu na ich przeznaczenie i konieczność szybkiego wchodzenia do akcji, powinny w swej masie być w dyspozycji władz terytorialnych, stanowiąc siły interwencyjne na szczeblu województwa i powiatu. Na szczeblu centralnym niezbędne jest zachowanie tylko rzeczywiście niezbędnych sił odwodowych i tylko wówczas gdy będzie istniała możliwość szybkiego przerzucania ich w rejon akcji.

Jednostki przewidziane do militaryzacji i jednostki zmilitaryzowane formowane przez jednostki organizacyjne resortów

i na bazie tych jednostek podlegają ministrom, a formowane przez jednostki organizacyjne podległe prezydiom rad narodowych i na bazie tych jednostek - przewodniczącym terenowych komitetów obrony.

Ilość oraz organizację jednostek przewidzianych do militaryzacji i jednostek zmilitaryzowanych, podległych ministrom, ustalają ministrowie, a podległych przewodniczącym terenowych komitetów obrony - przewodniczącym wojewódzkich komitetów obrony /§ 4. ust.1 uchwały KOK nr 02/70/.

1. Ruchome siły zmilitaryzowane.

a/ Jednostki ratownicze.

Oddziały straży pożarnej powoływane są na szczeblu centralnym przez Komendę Główną Straży Pożarnej podległą Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i przez wojewódzkie i powiatowe Komendy Straży Pożarnej podległe terenowym komitetom obrony. Oddziały straży pożarnej zorganizowane są w plutony, kompanie i bataliony.

Bazą organizacyjno-mobilizacyjną oddziałów straży pożarnych są istniejące zawodowe i ochotnicze oddziały straży.

Każde województwo może posiadać 3-5 i więcej, a każdy powiat 2-3 i więcej kompanii straży pożarnych. Ilość i wielkość kompanii każdorazowo zależy od konkretnych możliwości i potrzeb. Każda kompania składa się z 3-4 plutonów pożarniczych, a te z kolei z sekcji pożarniczych. Skład osobowy kompanii wynosi około 120 ludzi.

Wojewódzkie kppoż stanowią odwód przewodniczącego WKO, a powiatowe kppoż - odwód przewodniczącego PKO i mogą być wykorzystane w całości lub częściami na korzyść porażonego obiektu.

Zadaniem kppoż jest lokalizacja i likwidacja pożarów powstałych wskutek użycie przez nieprzyjaciela broni jądrowej i środków zapalających oraz ratowanie ludzi i mienia z rejonów objętych

lub zagrożonych pożarami. Na wyposażeniu kppoż znajduje się typowy sprzęt pożarniczy będący aktualnie w posiadaniu straży pożarnych.

Taktyczno-bojowe możliwości jednostek pożarniczych są uzależnione od:

- odległości punktu czerpania wody od pożaru;
- różnicy wzniesień między punktem czerpania wody, a stanowiskami gaśniczymi i ilością skutecznych prądów wody;
- rodzaju sprzętu pożarniczego i jego stanu technicznego.

W przybliżeniu taktyczne możliwości jednostek pożarniczych przedstawiają się następująco:

Pododdział gaśniczy	Odległość punktu czerpania wody od miejsca pożaru w m.	Ilość skutecznych prądów wody	Szerokość odcinka gaśniczego		
			w natarciu	w obronie	w osłoni.
Sekcja	400	3	30	40	60
Pluton	800	9	80	160	280
Kompania	400	48	480	960	1600
Batalion	400	144	1440	2880	4800

Oddziały pierwszej pomocy medycznej /OPPM/ organizowane są przez resort zdrowia i opieki społecznej, a w układzie terytorialnym przez odpowiednie wydziały zdrowia i opieki społecznej. OPPM formowane są na bazie szpitali, przychodni, stacji pogotowia ratunkowego, średnich szkół medycznych, sanatoriów, szpitali klinicznych akademii medycznych i instytutów naukowo-badawczych oraz ich zakładów teoretycznych.

Na szczeblu centralnym i województwa organizuje się w zasadzie zmilitaryzowany oddział pierwszej pomocy medycznej /ZOPPM/ kategorii "A"/, natomiast w powiecie OPPM kategorii "B".

Zmilitaryzowany Oddział Pierwszej Pomocy Medycznej /ZOPPM/ kategorii "A" jest jednostką ruchomą służby zdrowia przeznaczoną do udzielania pomocy lekarskiej i chirurgicznej dla 400-500 porażonych, przy czym w stosunku do ogólnej liczby poszkodowanych: lekko ranni stanowią 40 %, średnio ranni 30 % i ciężko ranni 30%. Jeżeli liczba lekko rannych znacznie przeważa lub gdy zakres udzielenia pomocy ograniczono tylko do pomocy lekarskiej, liczba osób, którym udzielono pomocy może wzrosnąć do 1000 osób.

ZOPPM może być również użyty do wzmocnienia najbliższego szpitala lub ze względu na posiadanie stosunkowo licznych własnego personelu fachowego i wyposażenia materiałowego - jako tymczasowa stacjonarna jednostka szpitalna do hospitalizacji około 200 rannych. Ponadto oddział ten może sprawować fachowy nadzór nad szpitalnymi miejscami improwizowanymi.

ZOPPM dzieli się na:

- pluton przyjęć i segregacji w składzie: drużyna przyjęć i segregacji, zespół zabiegów sanitarnych i dezaktywacji, drużyna sanitarna /dwie sekcje/;
- pluton medyczny w składzie: drużyna operacyjno-opatrunkowa, zespół reanimacyjny, drużyna szpitalna;
- drużynę ewakuacyjną;
- laboratorium polowe;
- drużynę zaopatrzenia medycznego;
- drużynę gospodarczą.

Stan osobowy Zmilitaryzowanego Oddziału Pierwszej Pomocy Medycznej /kategorii "A"/ wynosi 111 osób.

Ogólny nadzór nad organizacją ZOPPM w województwie, niezależnie od bazy na jakiej są one formowane, sprawuje kierownik wydziału zdrowia i opieki społecznej PWRN.

Do zakresu pracy ZOPPM należy: pełne lub częściowe rozwijanie urządzeń medycznych w rejonie masowego porażenia, przyjmowanie porażonych oraz przeprowadzanie kontroli dozometrycznej

i dezaktywacji, udzielanie rannym, chorym i porażonym pomocy lekarskiej w zakresie ograniczonym do wskazań życiowych, zapewnienie krótkotrwałej hospitalizacji ciężko poszkodowanym, niezdolnym do dalszej ewakuacji, czasowa izolacja zakaźnie chorych do czasu ewakuacji ich do właściwych zakładów leczniczych, zapewnienie poszkodowanym wyżywienia oraz przygotowanie ich do dalszej ewakuacji.

Oddział Pierwszej Pomocy Medycznej /OPPM/ kategorii "B" jest ruchomą jednostką służby zdrowia przeznaczoną do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej porażonym, rannym i chorym w granicach powiatu /miasta/ lub pomocy międzypowiatowej. Zasadniczą cechą OPPM /B/ jest to, że jego skład osobowy jest na stałe zatrudniony w jednostkach służby zdrowia lecznictwa otwartego i zamkniętego, a jedynie okresowo na czas poszczególnych akcji działa w ramach OPPM i po ich zakończeniu powraca do swoich zakładów.

OPPM /B/ może średnio w ciągu doby udzielić pomocy 300-400 poszkodowanym, przy ograniczeniu czynności do minimum pomocy może jej udzielić 400-500 poszkodowanym.

Uzupełnienie zużytych leków i materiałów opatrunkowych opiera się o zapasy aptek otwartych lub rezerwy powiatowej w określonej aptece albo macierzystym szpitalu.

Na czele OPPM /B/ stoi dowódca lekarz. Oddział składa się z:

- dowództwa;
- drużyny przyjęć i segregacji w składzie: zespołu przyjęć i segregacji, i zespołu zabiegów sanitarnych i dezaktywacji;
- drużyny opatrunkowej;
- drużyny ewakuacyjnej.

Stan osobowy OPPM /B/ wynosi 36 ludzi.

Do zakresu pracy OPPM /B/ należy: rozwijanie drużyn pierwszej pomocy medycznej w pobliżu rejonu masowego porażenia, przeprowadzanie kontroli dozymetrycznej i dezaktywacji, udzielanie pomocy lekarskiej rannym, chorym i porażonym oraz zapewnienie im odpo-

wiednich warunków bytowych do czasu ewakuacji do ZOPPM kategorii "A" lub szpitali.

Podstawowym zadaniem OPPM /B/ jest rozwinięcie PM i udzielenie w nim masowej pomocy lekarskiej. Aby udzielona pomoc była jak najbardziej celowa z punktu widzenia uratowania największej liczby porażonych, konieczne jest sprawna segregacja, dobra organizacja pracy i dostosowanie zakresu pomocy medycznej do proporcji liczby poszkodowanych do własnych możliwości punktu.

Oddział Odkazania i Dezaktywacji /OOiD/ organizuje się na bazie miejskich /osiedlowych/ przedsiębiorstw gospodarki komunalnej, a w szczególności miejskich przedsiębiorstw robót ogrodniczych, zieleni miejskiej oraz przedsiębiorstw oczyszczania miast i osiedli. Jest to jednostka ruchoma, którą powołuje się w oparciu o wytyczne Ministerstwa Gospodarki Komunalnej.

OOiD składa się z:

- sekcji kontroli dozymetrycznej;
- drużyny rozpoznania skażeń;
- dwóch drużyn odkazania i dezaktywacji "A";
- drużyny odkazania i dezaktywacji "B";
- drużyny rozwinięcia i eksploatacji PKOd /Polowe Kąpielisko Odkazające/;
- drużyny rozwinięcia i eksploatacji PPOTr /Polowy Punkt Odkazania Transportu/;
- sekcji zabezpieczenia materiałowego.

Stan osobowy OOiD wynosi 172 do 184 ludzi.

W wypadku braku bazy organizacyjnej do powołania OOiD w pełnym składzie - powołuje się oddział o mniejszym stanie osobowym, ale z zachowaniem jednak podstawowych jego komórek. Można na przykład zmniejszyć oddział o jedną drużynę typu "A" /22 ludzi/ i odpowiednio do tego sekcje zabezpieczenia materiałowego.

Ruchome oddziały odkazania i dezaktywacji są przeznaczone do prowadzenia rozpoznania skażeń oraz odkazania, dezaktywacji i dezynfekcji. Jednostki te są jednostkami szczebla powiatowego

i działają w zasadzie na terenie macierzystych miast.

W uzasadnionych przypadkach, gdy istnieje potrzeba i możliwość udzielenia pomocy innym miastom, WKO może skierować część lub całość sił i środków tych oddziałów do pomocy sąsiednim miastom.

W każdej sytuacji praca Oddziału Odkazania i Dezaktywacji będzie koncentrowała się przede wszystkim na głównych odcinkach skażonego terenu. OOiD w rejonie skażeń może działać w całości, wykonywać zadania na jednym odcinku lub w rozproszeniu /poszczególne drużyny na oddzielnych odcinkach skażonego miasta lub osiedla/.

Wydażność pracy poszczególnych zespołów OOiD, jak również oddziału w całości jest trudna do określenia ze względu na dużą różnorodność czynników mających wpływ na tok wykonywanej pracy. Przykładowo możliwości wykonywanej pracy przez poszczególne sekcje i drużyny przedstawiają się następująco:

- sekcja kontroli dozymetrycznej wyposażona w zestaw dozymetrów chemicznych DP-70M może w ciągu godziny dokonać pomiarów dawek z około 50 dozymetrów;
- sekcja odkazania i dezaktywacji terenu i budowli wyposażona w dwa RDP-4 lub dwa IZS oraz jeden WDP i jeden RDPS może odkazić odkazalnikiem płynnym powierzchnie poziome lub pionowe - $80 \text{ m}^2/\text{godz.}$, odkazić odkazalnikiem suchym powierzchnie poziome $1750 \text{ m}^2/\text{godz.}$;
- sekcja odkazania i dezaktywacji sprzętu i transportu może odkazić przez opryskanie lub przecieranie odkazalnikiem 2-3 pojazdów na godzinę, dezaktywować przez przecieranie szmatami zamoczonymi wodą 4-5 pojazdów na godzinę;
- sekcja odkazania odzieży i środków ochronnych może odkazić /przez gotowanie/ około 60 kg odzieży w ciągu doby, dezaktywować odzież /trzepanie, szczotkowanie itp./ - około 15 sztuk/godz.

Zmilitaryzowane Oddziały Ratownictwa Technicznego /ZORT/

organizuje się na bazie przedsiębiorstw budowlanych, remontowo-budowlanych i montażowo-budowlanych Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Ministerstwa Rolnictwa, Gospodarki Komunalnej i innych. ZORT organizuje się także na szczeblu województwa. Pod względem specjalizacji ZORT mogą dzielić się na: budowlane, remontowo-budowlane, instalacji elektrycznych, instalacji sanitarnych i ogólne. Województwo w zależności od możliwości i potrzeb może posiadać kilka ZORT jednego lub kilka typów.

W skład Zmilitaryzowanego Oddziału Ratownictwa Technicznego /typ ogólny/ wchodzi:

- kierownictwo, któremu podlega sekretariat techniczny;
- grupa specjalna rozpoznania i łączności w składzie: sekcji dozymetrycznej, sekcji łączności radiowej i sekcji łączności telefonicznej;
- grupa sprzętu ciężkiego;
- pięć grup ratownictwa technicznego, każda grupa w składzie: brygady murarskiej, brygady ciesielskiej i brygady uniwersalnej;
- pięć grup pomocniczych, każda grupa w składzie czterech sekcji;
- pododdział gospodarczy i zaopatrzenia w składzie: sekcja administracyjna i finansowa, dział zaopatrzenia, hotel robotniczy, ambulatorium i kuchnia.

Stan osobowy Zmilitaryzowanego Oddziału Ratownictwa Technicznego /typ ogólny/ wynosi 756 ludzi.

Do zadań ZORT należy: budowa schronów, szczelin przeciwlotniczych i ukryć zabezpieczających dla ludności cywilnej, budowa prowizorycznych pomieszczeń dla ewakuowanych i bezdomnych, prowadzenie akcji ratowniczej w rejonie porażonym /szczególnie wydobywanie ludzi z zasypanych schronów i szczelin/, lokalizacja uszkodzeń oraz dokonywanie doraźnych napraw w sieciach i urządzeniach gospodarki komunalnej oraz innych prac związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej, dokonywanie doraźnych napraw lub rozbiórek grożących zawaleniem budynków lub innych budowli.

Przedstawiony ZORT może w ciągu doby wydobyć ludzi z 50-60 szczelin przeciwlotniczych lub z 20-30 schronów.

Zmilitaryzowane Oddziały Ratownictwa Technicznego innych typów mogą liczyć od 100 do 500 ludzi.

Oddziały Ratownictwa Technicznego /ORT/ organizuje się na szczeblu powiatu i równorzędnego, na bazie przedsiębiorstw budowlanych i remontowo-budowlanych, i podobnych jednostek organizacyjnych szczebla powiatowego. ORT może być wykorzystany do samodzielnego prowadzenia akcji ratowniczej w rejonie porażenia lub wspólnie z innymi siłami ratownictwa. Struktura organizacyjna i wyposażenie tego oddziału powinna być dostosowana do działania manewrowego. ORT może liczyć od 200-500 ludzi.

b/ Jednostki odbudowy.

Jednostki odbudowy komunikacji są w zasadzie podporządkowania centralnego. W ich skład mogą wchodzić: pociągi odbudowy mostów typu "A" i "B", pociągi odbudowy nawierzchni typu "A" i "B", pociągi odbudowy urządzeń łączności i zabezpieczania ruchu kolejowego typu "A" i "B", pociągi odbudowy urządzeń wodnych, oddziały budowy mostów i oddziały budowy dróg. Jednostki te są ruchome i w zależności od potrzeb, mogą ^{do} ~~być~~ przegrupowania. *Przeznaczone są* do odbudowy konkretnych obiektów PKP.

Do odbudowy mostów przewiduje się w resorcie komunikacji formowanie jednostek zmilitaryzowanych w oparciu o służbę drogową PKP, Zjednoczenie Przedsiębiorstw Robót Kolejowych oraz przedsiębiorstwa i zakłady wchodzące w skład Zjednoczenia Napraw Taboru Kolejowego.

Pociąg Odbudowy Mostów /POM/ typu "A" /podporządkowania centralnego/ jest zmechanizowanym ruchomym oddziałem przeznaczonym do odbudowy dużych mostów kolejowych w warunkach wojennych.

Do formowania Pociągu Odbudowy Mostów typu "A" wyznaczają się przedsiębiorstwo, które w okresie pokoju wykonuje roboty mostowe

bądź roboty budowlane, związane z montażem konstrukcji stalowych.

Potencjał produkcyjny pociągu pozwala na budowę w ciągu doby co najmniej:

- 30 mb mostu prowizorycznego dla jednotorowej linii kolejowej przy założeniu, że most przed zniszczeniem był dłuższy niż 300 mb;
- równoczesne wykonanie robót ziemnych w ilości około 1300 m³.

W wypadku odbudowywania mostu o rozpiętości 300 mb lub poniżej 300 mb na starej osi z koniecznością dokonania rozbiórki zniszczonego mostu, tempo odbudowy /budowy/ zmniejsza się do 20 mb na dobę.

Na odbudowanym moście pociągi mogą rozwijać szybkość do 30 km/godz.

W skład POM typu "A" wchodzi około 520 ludzi oraz ponad 100 wagonów różnego typu /dwa zestawy pociągów/.

Pociąg Odbudowy Mostów /POM/ typu "B" /podporządkowania rejonowego DOKP/ przewidziany jest do wykorzystania przy odbudowie obiektów, głównie na liniach tranzytowych na obszarze danej DOKP. Jest to jednostka organizacyjna służby drogowej, podległa oddziałowi zmechanizowanemu robót drogowych. Potencjał techniczno-produkcyjny pociągu zapewnia odbudowę jednego mostu. Most odbudowuje się jako prowizoryczny most jednotorowy z szybkością 10 mb na dobę /przy założeniu, że jego ogólna długość nie przekracza 100 mb oraz robót ziemnych w ilości do 100 m³/.

Na odbudowanym moście pociągi mogą rozwijać prędkość do 30 km/godz.

W skład POM typu "B" wchodzi około 230 ludzi i 50 wagonów różnego przeznaczenia.

Celem zapewnienia załogom POM "A" i "B" możliwości natychmiastowego przystąpienia do prac, w wyposażeniu tych pociągów znajduje się pewien zapas materiałów budowlanych, jak na przykład: drewno gotowe, okucia itp.

Materiały niezbędne w dalszej fazie robót dostarczane będą sukcesywnie z baz odpowiedniego rejonu.

Pociąg Odbudowy Nawierzchni /PON/ typu "A" jest przeznaczony do odbudowy zniszczonych stacji i szlaków kolejowych. Zasadniczym zadaniem pociągu jest odbudowa zniszczonych torów i rozjazdów oraz naprawa małych uszkodzeń mostów, budynków, urządzeń wodno-kanalizacyjnych i teletechnicznych.

W ciągu doby /praca dwuzmianowa/ załoga pociągu może wykonać jedną z następujących prac:

- odbudować dwa tory po 650 mb i cztery rozjazdy oraz zbudować jeden prowizoryczny most kolejowy dla jednego toru o długości 10 mb wraz z niezbędną naprawą budynków kolejowych oraz instalacji wodociagowych i elektrycznych;
- zbudować 500 mb jednej jednotorowej linii dojazdowej o przekroju podtorza, jak dla linii znaczenia miejscowego z jednym przepustem prowizorycznym oraz prowizoryczny most kolejowy o długości do 10 mb;
- odbudować około 1500 mb całkowicie zniszczonego toru szlakowego na istniejącym torowisku z naprawą drobnych uszkodzeń przedtorza /do 300 m³ ziemi/ z przepustem prowizorycznym i urządzeniem małej stacji.

Stan osobowy pociągu wynosi około 500-600 ludzi. Wagonów różnego przeznaczenia PON typu "A" posiada około 115.

Pociąg Odbudowy Nawierzchni /PON/ typu "B". W ciągu doby /praca dwuzmianowa/ załoga pociągu może wykonać następujące prace:

- odbudować do 600 mb toru kolejowego;
- wymienić jeden rozjazd zwyczajny;
- wykonać 100 m³ robót ziemnych lub:
- odbudować do 100 mb toru na skrętach;
- wymienić cztery rozjazdy zwyczajne;
- wykonać 100 m³ robót ziemnych.

Jako wskaźnik przeliczeniowy przyjmuje się, że odbudowa 500 mb toru równa się wymianie czterech rozjazdów zwyczajnych, a wymiana rozjazdu podwójnego równa się wymianie dwóch rozjazdów zwyczajnych. Zapas materiałów budowlanych wystarcza do prowadzenia prac przez załogę pociągu w czasie pierwszych 6 godzin. Na dalszy okres prac materiały takie, jak: rozjazdy, szyny i podkłady są dostarczane z najbliższych baz materiałowych. Stan osobowy PON typu "B" wynosi około 240 ludzi. Wagonów różnego przeznaczenia pociąg posiada około 50.

Pociąg Odbudowy Urządzeń Łączności i Zabezpieczenia Ruchu Kolejowego typu "A" /POŁ/ przeznaczony jest do prac związanych z zabezpieczeniem ruchu pociągów i łączności na powierzonym odcinku kolejowym. POŁ jest jednostką organizacyjną PKP podległą właściwym terytorialnie kolejowym zakładom zabezpieczenia ruchu i łączności.

- Załoga pociągu w ciągu doby nieprzerwanej pracy może:
- zbudować odcinek nowej trasy napowietrznej o długości 12 km z ośmioma przewodami;
 - wykonać na jednej stacji o dwóch okręgach mostowych montaż urządzeń dla zabezpieczenia ruchu kolejowego, przyjmując pełne uzależnienie kluczowe trzech torów przebiegowych i jednego odstawczego z tym, że tarcze ostrzegawcze semaforów wjazdowych będą nieruchome.

Stan osobowy POŁ typu "A" wynosi około 500 ludzi. Wagonów pociąg posiada około 90.

Pociąg Odbudowy Urządzeń Łączności i Zabezpieczenia Ruchu Kolejowego typu "B". W ciągu doby może wykonać prace związane z ustawieniem, scentralizowaniem i uzależnieniem /co najmniej kluczowym/ dwóch semaforów oraz odbudowaniem 0,5 km odcinka nowej czteroprzewodowej trasy teletechnicznej lub też robót innych o takim samym nakładzie pracy i materiałów.

Stan osobowy POŁ typu "B" wynosi około 50 osób. Wagonów pociąg posiada około 20.

Pociąg Odbudowy Urządzeń Wodnych /POUW/ w ciągu czterech dób może całkowicie odbudować zniszczone urządzenia wodne o wydajności niezbędnej do zaopatrzenia w wodę 72 parowozów w ciągu doby, czyli 600 m^3 na dobę. Wyposażenie materiałowe pociągu przewidziane jest na pierwsze 12 godzin pracy.

Oddział Budowy Mostów /OBM/ przeznaczony jest do budowy nowych i odbudowy zniszczonych mostów drogowych. Jedna zmiana w ciągu 10 godzin roboczych może wykonać jedną z następujących czynności:

- zbudować most wysokowodny z konstrukcji M-54 i prowizorii L-24, przy użyciu dźwigów samochodowych 60 mb;
- zbudować most wysokowodny z konstrukcji M-54 i prowizorii mostowych bez użycia dźwigów 30 mb;
- dokonać prowizorycznej odbudowy zniszczonego mostu stałego 40 mb;
- zbudować most drewniany /długości 1000 m i szerokości 6m/ 5 mb.

Wydajność OBM podczas odbudowy mostu na starej osi z koniecznością dokonania rozbiórki odpowiednio zmniejsza się. Materiały potrzebne do wykonania robót OBM pobiera z baz materiałowych, najbliższych magazynów lub rezerw wskazanych przez właściwy terytorialny Wojewódzki Zarząd Dróg Publicznych /WZDP/.

Zespoły budowy i odbudowy /wchodzące między innymi w skład OBM/ liczące w sumie 369 osób, zajmują się bezpośrednio wykonywaniem robót mostowych. Zespół budowy zajmuje się budową nowych mostów. W skład tego zespołu wchodzi oddziały: kafarowy, budowy podpór i izbic, budowy ustroju niosącego, budowy pomostu, drogowy oraz produkcji pomocniczej. Zespoły odbudowy zajmują się odbudową zniszczonych mostów względnie naprawą uszkodzonych elementów mostów. Zespoły budowy i odbudowy mogą być łączone lub dzielone w zależności od ilości robót przewidzianych do wykonania. Stan osobowy OBM wynosi około 500 osób.

Oddział Budowy Dróg /OBD/ przeznaczony jest do budowy i odbudowy zniszczonych dróg. Formowany jest na bazie przedsiębiorstw robót drogowych /podległych ZPRDiM/ oraz rejonów budowy dróg i mostów /podległych WZDP/.

Jedna zmiana w okresie wiosenno-letnim w czasie 10 godzin efektywnej pracy może wykonać jedną z następujących grup czynności:

- 1/ - zbudować lub odbudować 0,16 km drogi szerokości w koronie 8 m i jezdni 6 m;
 - wykonać roboty ziemne na odcinku 0,16 km przy średniej wysokości nasypu lub wykopu do 1 m w ilości około 1400 mb /przy użyciu spychacza trzy razy więcej/;
 - pokryć nawierzchnią żwirową odcinek 0,16 km - 960 m² o grubości 25 cm;
 - zbudować jeden przepust z rur prefabrykowanych o średnicy 0,6 m.
- 2/ Wyremontować odcinek drogi o długości 0,8 km i powierzchni 4800 m² /ułożenie żwirowej warstwy jezdni grubości 5 cm/.
- 3/ Dokonać konserwacji odcinka drogi o długości 2,4 km o powierzchni 14.400 m², polegającej na wyrównaniu kolein i wyboi warstwą żwirową grubości 3 cm /przy założeniu, że konserwacji wymaga 30 % powierzchni drogi/.
- 4/ Przygotować do eksploatacji 3 km odcinka drogi gruntowej.

W okresie zimy wydajność pracy OBD jest mniejsza i zależy w znacznym stopniu od warunków atmosferycznych.

Oddział Budowy Dróg liczy 333 osoby, z tego 215 etatowych, a 118 werbowanych na miejscu robót /robotnicy niewykwalifikowani/.

Jednostki Odbudowy Łączności organizuje się na bazie przedsiębiorstw i instytucji podległych Ministerstwu Łączności.

Zmilitaryzowane oddziały odbudowy łączności przewodowej tworzy się na bazie przedsiębiorstw telekomunikacyjnych, Przedsiębiorstwa Budowli Linii Kablowych oraz Przedsiębiorstwa Produkcji Pomocniczej Budownictwa Łączności. Każdy z tych oddziałów zawiera w swojej strukturze organizacyjnej pełny przekrój specjalistycznych kolumn budowlanych, jak: budowy linii kablowych, budowy urządzeń teletransmisyjnych, komutacyjnych, budowy linii napowietrznych oraz budowy urządzeń zasilających.

Zmilitaryzowane oddziały odbudowy łączności radiowej tworzy się na bazie przedsiębiorstw "Stacje Radiowe i Telewizyjne" oraz Zakładów Radiowo-Telewizyjnych "ZARAT". Każdy oddział powinien zawierać w swojej strukturze organizacyjnej kolumny: instalacji i remontu nadajników RTV, budowy anten i budowy urządzeń zasilających.

Zmilitaryzowane oddziały odbudowy łączności przewodowej i radiowej mogą wykonywać następujące prace:

- usuwać skutki uszkodzeń i zniszczeń łączności przewodowej i bezprzewodowej oraz odtwarzać najważniejsze uszkodzone drogi transmisji;
- organizować drogi transmisyjne za pomocą sprzętu przewoźnego znajdującego się na stanie wyposażenia oddziałów;
- realizować przedsięwzięcia związane z utrzymaniem ciągłej łączności na przejściach przez przeszkody wodne;
- zapewnić eksploatację urządzeń ruchomych do czasu odtworzenia łączności za pomocą urządzeń stacjonarnych;
- odbudowywać doraźnie linie kablowe, napowietrzne i obiekty radiowe na ważnych kierunkach obronnych, zwłaszcza na kierunkach prowadzenia działań przez wojska operacyjne;
- dokonywać doraźnych remontów instalacji nadajników radiowych i odbudowy pól antenowych dla radiokomunikacji stałej oraz ośrodków radiofonicznych i telewizyjnych, przy wykorzystaniu dostępnego sprzętu radiowego;

- utrzymywać napowietrzną łączność radiokomunikacyjną wewnątrz krajową i zabezpieczyć jej eksploatację.

Zmilitaryzowane oddziały odbudowy łączności będą działały na zasadzie centralnego podporządkowania. Jednak w miarę możliwości mogą wykonywać zadania wynikające z potrzeb terenowych. Na wykorzystanie oddziału będzie wymagana zgoda Ministerstwa Łączności. Jest to podyktowane koniecznością posiadania na szczeblu centralnym orientacji, w jakich rejonach i przy jakich pracach zatrudniane są kolumny bądź całe oddziały odbudowy.

Oddział odbudowy łączności przewodowej składa się z: trzech kolumn linii napowietrznych, trzech kolumn kablowych, trzech kolumn stacyjnych, kolumny pomiarowej oraz magazynu i warsztatu.

Oddział ten podporządkowany jest Zjednoczeniu Budownictwa Łączności.

Oddział odbudowy łączności radiowej składa się z: kolumny pomiarowej, kolumny r/kom., kolumny r/fon., kolumny anten i radiostacji typu R. Oddział ten podlega Zjednoczeniu Stacji Radiowych i Telewizyjnych.

Ponadto organizuje się centralny zmilitaryzowany oddział odbudowy łączności przewodowej i centralny zmilitaryzowany oddział odbudowy łączności radiowej. Oddziały centralne podlegają Ministerstwu Łączności przez zjednoczenia.

Jednostki odbudowy obiektów przemysłowych i gospodarczych organizowane są przez odpowiednie ministerstwa, centralne zarządy, zjednoczenia itp. na bazie przedsiębiorstw podległych tym ministerstwom. Oddziały zmilitaryzowane odbudowy przemysłu i gospodarki są bardzo zróżnicowane tak pod względem form organizacyjnych jak i pod względem przeznaczenia i wykonywanych zadań. Dlatego przykładowo zostaną omówione tylko dwa zmilitaryzowane oddziały w stosunku do których zostały ustalone ramy organizacyjne i sposób użycia, to jest zmilitaryzowany oddział odbudowy sieci elektroenergetycznych i zmilitaryzowany oddział wydobywania wody.

Zmilitaryzowany oddział odbudowy sieci elektroenergetycznych

ze względu na charakter i rodzaj sieci oraz urządzeń elektroenergetycznych może być dwójakiego rodzaju:

- oddział odbudowy sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć, którego bazę formowania stanowią zakłady budowy sieci elektrycznych organizowany w resorcie górnictwa i energetyki;
- oddział odbudowy sieci elektroenergetycznych średnich i niskich napięć, którego bazę formowania stanowią samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego przy zakładach energetycznych oraz przedsiębiorstwa elektryfikacji rolnictwa podległe w okresie pokoju resortowi rolnictwa.

Stan liczebny, wyposażenie oraz podporządkowanie oddziałów pod względem dyspozycyjnym są zależne od rodzaju zadań i przewidywanego obszaru działania oddziałów. Oddziały odbudowy sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć obejmują swoim działaniem obszar kilku województw i dlatego podporządkowane są bezpośrednio naczelnemu dyrektorowi zjednoczenia energetyki. Natomiast oddziały odbudowy sieci elektroenergetycznych średnich i niskich napięć wykonywać będą zadania w zasadzie w obrębie granic zakładu energetycznego obejmującego dwa do trzech powiatów i w związku z tym podporządkowane zostają dyrektorom zakładów energetycznych okręgów.

Schemat organizacyjny zmilitaryzowanego oddziału odbudowy sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć przedstawia się następująco:

- kierownictwo;
- wydziały: planowanie obronnego, techniczny i zaopatrzenia materiałowo-technicznego;
- grupy: transportu i maszyn inżynieryjnych, administracyjno-gosp;
- sekcja łączności;
- magazyny, kuchnia i stołówka;
- pięć zespołów robót sieciowo-stacyjnych, każdy zespół w składzie czterech grup robót sieciowo-stacyjnych i jednej grupy robót warsztatowych .

Stan osobowy oddziału wynosi około 680 ludzi.

Zmilitaryzowany oddział odbudowy sieci elektroenergetycznych średnich i niskich napięć składa się z:

- kierownictwa;
- sekcji: planowania obronnego, łączności, technicznej, zaopatrzenia materiałowo-technicznego i administracyjno-gospodarczej;
- trzech grup robót sieciowo-stacyjnych, każda w składzie trzech brygad roboczych;
- brygady robót warsztatowych;
- brygady transportowej.

Stan osobowy oddziału wynosi około 170 osób.

W strukturze organizacyjnej oddziałów - ze względu na ich charakter i przeznaczenie - nie przewiduje się w zasadzie tworzenia etatowych służb specjalnych, takich jak np.: rozpoznania skażeń i zakażeń, przeciwpożarowej itp. Służby te jako nieetatowe zorganizowane są z części załogi odpowiednio przeszkolonej w czasie pokoju.

Orientacyjne czasy odbudowy sieci elektroenergetycznej mogą kształtować się następująco:

Rodzaj linii	Stopień zniszczenia w %			
	100	75	50	25
	Czas trwania odbudowy 1 km w rob/godz.			
220 kV	1500	1100	750	370
110 kV	1200	900	600	300
średnich napięć	300	225	150	75
niskich napięć	450	340	225	115

Dane te dotyczą linii napowietrznych przy założeniu, że odbudowa dokonywana będzie w sprzyjających warunkach, z zastoso-

waniem sprzętu zmechanizowanego. Odbudowa obiektów stacyjnych i transformatorowo-rozdzielczych będzie bardziej skomplikowana, pracochłonna i trudno jest podać czas odbudowy, nawet w przybliżeniu.

Zmilitaryzowane oddziały wydobycia wody /ZOWW/ organizowane są na szczeblu województwa, na bazie przedsiębiorstw zaopatrzenia rolnictwa i wsi w wodę podległe Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Elektryfikacji i Zaopatrzenia Rolnictwa i Wsi w Wodę, wchodzące w skład Ministerstwa Rolnictwa.

Zmilitaryzowany oddział wydobycia wody składa się z:

- dowództwa oddziału;
- 3-4 kierownictw robót;
- 15-20 brygad roboczych;
- bazy materiałowo-technicznej.

Stan osobowy ZOWW wynosi około 470 ludzi.

Dopuszcza się organizowanie ZOWW zróżnicowanych pod względem wielkości w poszczególnych województwach. Zależy to głównie od realnych możliwości właściwego przedsiębiorstwa, jak również od stanu zaopatrzenia województw w wodę oraz skali zagrożenia województwa.

Podstawowymi komórkami wykonawczymi są brygady robocze. Są one zdolne do samodzielnego wykonywania zadań zarówno w zakresie budowy nowych ujęć /studni/, jak i przeprowadzenia odbudowy i remontów studni uszkodzonych. Mogą one również przeprowadzić remonty określonych odcinków uszkodzonej sieci wodociągowej.

Brygady robocze dzielą się na dwa typy:

- pierwszy typ - brygada robocza wyposażona w sprzęt wiertniczy, za pomocą którego można dokonać odwierty do głębokości 160 m;
- drugi typ - brygada robocza wyposażona w zestaw sprzętu do wykonania studni typu "abisynka".

c/ Jednostki transportowe organizuje się w zasadzie na bazie transportu samochodowego skoncentrowanego w jednostkach transportowych Państwowego Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej PKS.

Na szczeblu centralnym organizuje się samochodowe kolumny transportowe /SKT/ w składzie: trzech oddziałów transportowych, brygady przeładunkowej i służb pomocniczych. Kolumna liczy ponad 600 ludzi i około 280 samochodów różnych typów.

Na szczeblu województwa organizuje się batalion, a na szczeblu powiatu kompanię transportową.

W skład wojewódzkiego batalionu transportowego obok kierownictwa batalionu wchodzi 3-4 kompanie transportowe, każda kompania w składzie trzech plutonów po trzy drużyny w plutonie, grupa kontroli technicznej i napraw oraz grupa zaopatrzenia i obsługi. Ogólnie batalion transportowy może liczyć 200-250 ludzi, 120-150 samochodów transportowych i kilka samochodów specjalnych.

Do zadań operacyjnych batalionu transportowego należy: przewóz rozśrodkowywanej ludności, dóbr materialnych i kulturalnych oraz sił i środków operacyjno-obronnych, udział w akcjach ratowniczych w rejonie porażenia oraz przewóz zaopatrzenia materiałowo-technicznego.

Ponadto batalion ten może być wykorzystany w tymczasowych rejonach przeładunkowych strefy kierowania i kontroli ruchu wojsk /SKiKRW/ oraz może wykonywać szereg zadań gospodarczo-obronnych.

d/ Jednostki porządkowo-ochronne organizuje się w formie odwołów na szczeblu centralnym, wojewódzkim i powiatu.

Na szczeblu centralnym mogą być organizowane samodzielne pułki i bataliony Milicji Obywatelskiej. Jednostki organizowane będą przez Komendę Główną MO, a podlegać będą Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Województwo może posiadać 1-2 batalionów, a powiat 1-2 kompanie odwodowe MO. Batalion odwodowy MO może składać się z 3-4 kompanii po trzy plutony, w plutonie 3 drużyny. Ogółem batalion może liczyć 400-700 funkcjonariuszy MO.

Zmilitaryzowane jednostki odwodowe MO mogą być wykorzystywane do przywracania porządku i ładu publicznego w wypadku naruszenia przez ludność na większą skalę, ochrony niektórych ważnych obiektów i osób funkcyjnych, zwalczania samodzielnie lub z innymi siłami wojsk specjalnych nieprzyjaciela i ewentualnie zbrojnego podziemia, ochrony opuszczonego mienia państwowego i prywatnego oraz regulacji ruchu na trasach przegrupowania wojsk.

2. Stacjonarne siły zmilitaryzowane wykonują swoje zadania w miejscu stałego rozmieszczenia zgodnie ze swoją specjalnością. Ich organizacja i możliwości zależą od typu przedsiębiorstwa /zakładu/, jego wielkości, profilu produkcji, czy usług itp.. Właśnie dlatego nie można nawet w przybliżeniu podać jakiejś struktury organizacyjnej i możliwości.

Na bazie sił stacjonarnych organizuje się stałe kąpieliska odkażające /odzieży, samochodów/, warsztaty naprawy sprzętu itd.

III. FORMACJE SAMOOBRONY

Samoobrona ludności i zakładów pracy w związku z rozwojem i możliwością zastosowania we współczesnej wojnie broni masowego rażenia, jest jednym z zasadniczych elementów systemu obrony terytorialnej i powinna się opierać na szerokim udziale społeczeństwa w przygotowaniu i wykonywaniu tej samoobrony.

Oddziały samoobrony stanowią podstawowe ogniwo w całokształcie sił i środków obrony terytorium kraju i są przeznaczone na wypadek konfliktu zbrojnego do ochrony i obrony ludności, zakładów pracy oraz mienia przed skutkami działania środków rażenia i innymi formami działania przeciwnika.

Oddziały samoobrony organizuje się na najniższym szczeblu przygotowań obronnych to jest bezpośrednio w miejscach zamieszkania obywateli, w zakładach pracy, administracjach domów mieszkalnych, osiedlach, gminach, urzędach, instytucjach, szkołach itd. w zasadzie w oparciu o istniejące siły i środki.

Zakres i sposób przygotowania oddziałów samoobrony oraz ich wielkość i struktura organizacyjna zależą od potrzeb i warunków miejscowych, a w szczególności od charakteru miejscowości /zakładu pracy/, ilości mieszkańców /pracowników/, stopnia zagrożenia oraz wrażliwości miejscowości /zakładu/ na napady powietrzne jak również od ilości technicznych urządzeń i sprzętu, stanowiących bazy organizacyjne i wyposażenia oddziałów samoobrony.

Do formacji samoobrony zalicza się terenowe, zakładowe i specjalistyczne oddziały, komendy i grupy samoobrony.

Terenowe Oddziały Samoobrony /TOS/ organizuje się:

- w miastach wyłączonych z województw i w miastach stanowiących powiaty miejskie - w rejonach obejmujących zespoły budynków, znajdujących się na terenie działania poszczególnych komitetów blokowych lub administracji domów mieszkalnych;
- w miastach nie stanowiących powiatów oraz osiedlach - według podziału miasta /osiedla/ na rejony działania oddziałów samoobrony ustalonego przez właściwe urzędy gminne;
- w gminach i wsiach gmin wielowioskowych, jeżeli istnieją w nich warunki dla zorganizowania oddziału samoobrony.

Przy organizowaniu TOS włącza się w ich skład zakłady pracy, znajdujące się w rejonie działania oddziałów samoobrony, w których ze względu na małą ilość pracowników nie można zorganizować zakładowego oddziału samoobrony.

Zakładowe Oddziały Samoobrony /ZOS/ organizuje się w zakładach pracy, zatrudniających stale na miejscu ponad 100 pracowników. W uzasadnionych przypadkach ZOS mogą być organizowane w zakładach pracy, zatrudniających mniej niż 100 pracowników. Decyzje w tych sprawach podejmują właściwe powiatowe sztaby wojskowe w porozumieniu z właściwymi organami resortów lub prezydiów rad narodowych /w zależności od podporządkowania zakładu/.

W zakładach pracy zatrudniających dużą ilość pracowników, w przedsiębiorstwach wielozakładowych, których macierzyste lub kooperujące z nimi zakłady zajmują odrębne budynki położone w sąsiedztwie lub na jednym wspólnym terenie oraz w dużych zakładach pracy i związanych z nimi osiedlach przyzakładowych można odpowiednio do potrzeb organizować więcej oddziałów samoobrony.

Specjalistyczne Oddziały Samoobrony /SOS/ organizuje się w zasadzie do ochrony i obrony obiektów na bazie straży przemysłowych, straży ochrony kolei /SOK/ itp. Skład SOS zależy od charakteru obiektu, który podlega ochronie i własnych możliwości. W wypadku ochrony przez SOS obiektów wojskowych, podlegają one powiatowemu sztabowi wojskowemu. W innych przypadkach podlegają bezpośrednio kierownikom zakładów.

Ustalając strukturę organizacyjną i liczebność oddziałów samoobrony należy kierować się zasadą organizacyjno-mobilizacyjną zapewniającą możliwość zorganizowania wielozmianowej służby w tych oddziałach tak, aby na przestrzeni całej doby niezbędny skład oddziałów samoobrony był zdolny do podjęcia zadań obronnych w wypadku zagrożenia lub wojny.

Terenowe Oddziały Samoobrony podlegają właściwym urzędom gminnym, Zakładowe Oddziały Samoobrony - dyrektorom zakładów.

Oddziały samoobrony działają w zasadzie w rejonie, w którym zostały zorganizowane. Biorą one samorzutnie udział w akcjach ratowniczych na wypadek zagrożenia lub klęsk żywiołowych, tak na własnym terenie, jak na terenie sąsiednich oddziałów, podejmując działania natychmiast. O podjętym działaniu informują powiatowe /równorzędne/ sztaby wojskowe.

Ustawa "O powszechnym obowiązku obrony PRL" nr 220 z dnia 21 listopada 1967 r, w przepisach ogólnych mówi: "Obrona Ojczyzny i socjalistycznych zdobyczy Narodu Polskiego jest sprawą i obowiązkiem wszystkich obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Umocnienie obronności PRL oraz przygotowanie ludności i mienia narodowego na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa Państwa jest obowiązkiem wszystkich organów władzy i administracji państwowej, instytucji państwowych, jednostek gospodarki uspołecznionej, organizacji społecznych ludu pracującego oraz każdego obywatela" i dalej "W ramach powszechnego obowiązku obrony obywatele polscy są obowiązani do pełnienia służby wojskowej, służby w formacjach samoobrony i służby w dziedzinach zmilitaryzowanych, do uczestniczenia w samoobronie ludności oraz do wykonywania świadczeń na rzecz obrony...".

Na mocy tej ustawy w skład oddziałów samoobrony mogą wchodzić mieszkańcy miast, osiedli, gmin i wsi oraz pracownicy zakładów pracy w wieku: mężczyźni od 18 do 65 lat, kobiety w wieku od 18 do 60 lat.

Przydziały organizacyjno-mobilizacyjne osób, sprzętu i środków do oddziałów samoobrony oraz organizacja szkolenia odbywają się na zasadach powszechnego obowiązku wojskowego.

Do głównych zadań oddziałów samoobrony należy:

- udział w realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę na wypadek wojny, życia i zdrowia ludzi, mienia społecznego i obywateli oraz ochronę zwierząt przed skutkami działania środków rażenia;
- ogłaszanie na swoim terenie lokalnych sygnałów alarmowych, ustalonych dla ludności na okres zagrożenia i wojny;
- niesienie pomocy poszkodowanym oraz ratowanie mienia społecznego i obywateli w ramach likwidacji skutków, powstałych w wyniku działań wojennych;
- udział w okresie zagrożenia i wojny w utrzymaniu porządku publicznego oraz ochronie swego terenu działania przed dywersją i sabotażem;
- udział zarówno w okresie wojny, jak i w czasie pokoju w akcjach ratowniczych w wypadkach awarii, katastrof i klęsk żywiołowych.

W skład oddziałów samoobrony wchodzi następujące służby specjalistyczne, zapewniające im skuteczność i wszechstronność działania, jak rozpoznania, łączności i alarmowania, medyczo-sanitarna, przeciwpożarowa, odkażania i dezaktywacji, porządkowo-ochronna, ratownictwa technicznego, schronowa, opieki społecznej oraz na terenach wiejskich - weterynaryjna.

Poszczególne służby składają się z sekcji /posterunków/, drużyn lub plutonów. Najmniejszą jednostką organizacyjną służb jest sekcja, a w niektórych służbach również posterunek. Trzy do pięciu sekcji /posterunków/ stanowi drużynę, a trzy do pięciu drużyn stanowią pluton. Plutony w składzie oddziałów samoobrony organizuje się wtedy, gdy na danym terenie istnieją odpowiednie duże bazy organizacyjne i zachodzi potrzeba zorganizowania dla potrzeb samoobrony większych pododdziałów służb.

Ilość i rodzaj pododdziałów /sekcji, posterunków, drużyn, plutonów/ oraz urządzeń technicznych zależy od istniejących na danym terenie baz organizacyjnych oraz potrzeb i specyfiki terenu, na którym zorganizowany jest oddział samoobrony.

IV. WSPÓŁDZIAŁANIE SIŁ I ŚRODKÓW OTK Z WOJSKAMI OPERACYJNYMI

We współczesnych warunkach prowadzenia wojny, do wykonania każdego bardziej skomplikowanego zadania przewiduje się różnorodne siły i środki, które posiadają specyficzne, im tylko właściwe cechy. Wykorzystanie tych sił i środków planuje się pod kątem widzenia uzyskania maksymalnych efektów przy użyciu minimum sił, w jak najkrótszym czasie, ponosząc przy tym małe straty własne. Taką organizację działań przyjęto nazywać organizacją współdziałania sił i środków wykonujących wspólne zadanie w odniesieniu do celu, miejsca i czasu działania. Współdziałanie występuje w każdej dziedzinie celowego działania, a w czasie prowadzenia działań wojennych nabiera szczególnego znaczenia.

Współdziałanie sił i środków OTK z wojskami operacyjnymi jest bardzo szerokim i skomplikowanym zagadnieniem. Można bowiem opisywać współdziałanie wojsk OTK i operacyjnych, sił pozamilitarnych i wojsk operacyjnych, a także współdziałanie sił pozamilitarnych z wojskami OTK, mogą być jeszcze inne kombinacje np.: współdziałanie wewnątrz wojsk OTK i sił pozamilitarnych. Wydaje się, że dla omówienia problemu w sensie ogólnym należałoby współdziałanie przedstawić według zadań jakie mogą wspólnie wykonywać siły i środki OTK i wojska operacyjne. Tych zadań również jest dużo, ale wystarczy chyba dla przykładu omówić tylko najważniejsze z nich stanowiące cały kompleks zagadnień lub grupy zadań:

- grupa zadań związana z prowadzeniem bezpośredniej walki zbrojnej z przeciwnikiem /obrona powietrzna, przeciwdesantowa, przeciwdywersyjna, ochrona granic państwowych/;
- grupa zadań związana z zapobieganiem i usuwaniem skutków uderzeń broni masowego rażenia przeciwnika;
- grupa zadań dotycząca organizacji i kierowania ruchem na obszarze kraju oraz realizacja przewozów.

Mogą być jeszcze inne zadania, jak np.: ostrzeganie i alarmowanie, organizacja i działanie systemu rozpoznania skażeń itp..

Grupa zadań związana z bezpośrednią walką zbrojną wykonywana jest przede wszystkim przez wojska OTK a także operacyjne w tych sytuacjach kiedy jest to konieczne i możliwe ze względu na ogólną sytuację operacyjną w kraju. Realizacja tych zadań ma bardzo istotne znaczenie nie tylko dla kraju ale także dla wojsk operacyjnych, ponieważ zapewnia im swobodę działania.

Do wykonania tych zadań system OTK dysponuje odpowiednimi siłami i środkami. Należy do nich zaliczyć: wojska OPK, wojska obrony wewnętrznej i ochrony pogranicza, wojska terytorialne, wydzielone z marynarki wojennej siły obrony wybrzeża, wojskowe służby wewnętrzne, Milicja Obywatelska, służba bezpieczeństwa

i specjalistyczne oddziały samoobrony. Ponadto do walki zaangażowane mogą być w razie konieczności siły wszystkich innych rodzajów wojsk OTK oraz stacjonujących na obszarze kraju wojsk operacyjnych, tak własnych jak i sojuszniczych.

Współdziałanie różnorodnych sił prowadzących walkę zbrojną będzie organizował ten dowódca, który będzie odpowiedzialny za wykonanie całego zadania.

Grupa zadań związana z zapobieganiem i usuwaniem skutków uderzeń broni masowego rażenia przeciwnika będzie wykonywana przede wszystkim przez siły i środki OTK. W wypadku zmasowanych uderzeń na obszar kraju w akcji ratowniczej powinny wziąć także wojska operacyjne przebywające na terytorium kraju. Mogą wystąpić tu pewne trudności, ze względu na to, że rejony rozmieszczenia wojsk operacyjnych w momencie uderzeń jądrowych przeciwnika nie będą wcześniej znane. Dlatego użycie tych jednostek może mieć miejsce na podstawie doraźnego porozumienia między OW, a dowództwem wojsk operacyjnych z jednej strony i między okręgiem a Wojewódzkim Komitetem Obrony z drugiej. Może oczywiście być przypadek, kiedy jednostka wojskowa przebywa przez dłuższy okres czasu na obszarze OW i wówczas można zaplanować działanie jej na korzyść określonego zagrożonego obiektu uzgadniając wcześniej współdziałanie z pozostałymi siłami ratowniczymi.

Jednostki tego typu będą brały udział w pracach niespecjalistycznych na terenie miasta /obektu/, współdziałając z wyspecjalizowanymi jednostkami ratowniczymi działającymi w danym mieście. Jednostki militarne ze względu na swą strukturę organizacyjną i wyposażenie nie są przystosowane do prowadzenia akcji ratowniczej. Ponadto trudno na przykład zaangażować do wykonania tego zadania jednostki artyleryjskie, lotnicze, raketowe, radiotechniczne itp. Natomiast jednostki chemiczne i inżynieryjne są jak najbardziej predystynowane do tego aby wziąć udział

w akcji ratowniczej. Wynika z tego, że związki taktyczne, a nawet oddziały wojsk operacyjnych, a także wewnętrznych byłoby niecelowe w całości używać do likwidacji skutków uderzeń jądrowych przeciwnika.

Wydaje się, że na przykład z oddziału można wyznaczyć 3-4 zgrupowania ratownicze /bez sprzętu ciężkiego za wyjątkiem urządzeń i sprzętu inżynierskiego i chemicznego przydatnego do akcji ratowniczej/ w sile do batalionu. Takie zgrupowanie mogłoby działać w sektorze porażonego miasta, rozdzielając swoje siły do dyspozycji dowódców poszczególnych odcinków ratowniczych.

Organizatorem współdziałania między siłami i środkami zmilitaryzowanymi i siłami militarnymi w każdym przypadku powinien być sztab OC w układzie terytorialnym.

Na szczeblu województwa w porozumieniu z OW i WSZW należy ustalić jakie siły militarne mogą działać na korzyść konkretnych zagrożonych obiektów. Natomiast współdziałanie między siłami zmilitaryzowanymi miasta i jednostkami wojskowymi organizuje sztab OC tego miasta.

W czasie organizacji współdziałania należałoby rozpatrzyć następujące zagadnienia:

- ustalić drogi dojścia jednostek militarnych z rejonów rozmieszczenia do rubieży rozwinięcia celem wejścia do akcji ratowniczej;
- podzielić siły zgrupowania ratowniczego do poszczególnych sektorów i odcinków ratowniczych;
- dokonać konkretnego podziału zadań między siły militarne i zmilitaryzowane oddziały ratownicze, a szczególnie między siły militarne i oddziały ratownictwa technicznego ze względu na podobny charakter pracy;
- zorganizować łączność dowodzenia i współdziałania;
- uzgodnić sygnały współdziałania.

Istnieje oczywiście możliwość powstania takiej sytuacji, w której wszystkie /lub część sił i środków OTK/ weźmie udział w akcji ratowniczej na korzyść wojsk operacyjnych. Szczególną rolę mogą tu odegrać wyspecjalizowane jednostki ratownicze układu terytorialnego.

Organizacja i kierowanie ruchem na obszarze kraju oraz realizacja przewozów to jedno z najistotniejszych zadań OTK szczególnie dla wojsk operacyjnych w okresie ich przegrupowania na front zewnętrzny. Zadanie to spoczywa na systemie OTK i nie może być realizowane przez sztaby wojsk operacyjnych ponieważ równoległe z potrzebami tych wojsk muszą być wykonywane zadania na korzyść sił operacyjnych państw sojusznicznych, wojsk lądowych OTK, gospodarki narodowej, ludności, sił ratowniczych wyprowadzonych z rejonów wyczekiwania i wyjściowych itp.

Dlatego zadania z tego zakresu podzielono w następujący sposób:

- przegrupowanie sił operacyjnych i dokonywanie pomocy na rzecz tych wojsk, organizowany i kierowany jest przez organa obrony terytorium kraju;
- wojska operacyjne i ich transporty zaopatrzeniowe zobowiązane są do przestrzegania zarządzeń organów kierowania i kontroli ruchu wojsk, a także komend wojskowych OTK;
- organa OTK zobowiązane są do bieżącego informowania dowódców związków sił operacyjnych o sytuacji ich wojsk na trasach i uzgodnienia z nimi wszystkich ewentualnych zmian.

Tak wygląda sytuacja na obszarze kraju poza obszarami tyłowymi frontów i armii. Na obszarach tych ostatnich kierownictwo ruchu wojsk własnych, sił i środków OTK /gospodarki narodowej, ludności/ przejmują organa związków operacyjnych wykorzystując do tych celów wszystkie organa i siły komunikacji miejscowej /np. Oddział KW OW, wydziały komunikacji WKO, ich siły i środki itp./.

Pozostałe zadania, które mogą być realizowane przez siły i środki OTK i wojska operacyjne lub wykonywane na rzecz wojsk operacyjnych, jak: rozpoznanie skażeń i zakażeń, ostrzeganie i alarmowanie o napadzie z powietrza, zaopatrywanie, mobilizacja, przedsięwzięcia w zakresie zabiegów administracyjno-gospodarczych karnych i psychologicznych nie wymagają jak wyduje się szerszego omówienia. Jest oczywistym, że zadania te realizowane są przez system OTK dla wojsk operacyjnych, jak również i to, że w pewnym zakresie muszą wykonywać te zadania wojska operacyjne.

OPRACOWAŁ

Wrzesniak
Ppłk/dypl. Zdzisław WRZESNIAK

Wykonano w 3 egz.

Egz. Nr ~~1-2~~ - Studium Wojskowe
Uniwersytetu Wrocławskiego

Egz. Nr ~~1-3~~ - Bibl. Tajna ASG

Wyk. ppłk dypl. Z. Wrzesniak

Druk SK, dnia 12.7.1973 r.

Nr ks. masz. 359/034/OTK/73 r.

WYDZIAŁ HISTORII I SPOŁECZNOŚCI
KATEDRA HISTORII WOJSK
ul. Piłsudskiego 10
50-006 Wrocław

pozostałe zadania, które mogą być realizowane przez innych
i drożni OTK i wojska operacyjne lub wykonywane na rzecz wojsk
operacyjnych, jak: rozpoznanie sił i środków, ostrzeżenia
i alarmowanie o niebezpieczeństwach, niebezpieczeństwach, mobilizacja
przebiegająca w zakresie zadań administracyjnych-gospodarczych
karnych i psychologicznych nie wyłącza jak wyżej się starając
zadania. Jest oczywiste, że zadania te realizowane są przez
system OTK dla wojsk operacyjnych, jak również i to, że w per-
nym zakresie muszą wykonywać te zadania wojska operacyjne.

OPISOWANE
[Signature]
Iplik dypl. Edalsław W. [illegible]

Wykonano w 3 egz.
Kra. Nr 1-5 - Studium Wojskowe
Instytut Historii Wojskowości
Kra. Nr 1-5 - Biblioteka ASG
Wp. [illegible]
Data: dnia 12.7.1973 r.
Nr katal. 352/054/07/73 r.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Zbierów Specjalnych
Nr ewid. _____

~~40879~~